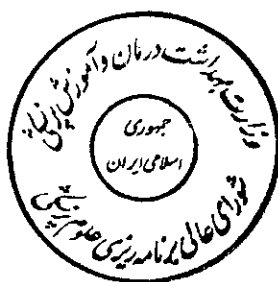

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

**برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)
رشته سیاستهای غذا و تغذیه**

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۸

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته سیاستهای غذا و تغذیه

رشته: سیاستهای غذا و تغذیه

دوره: دکتری تخصصی (Ph.D.)

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در پنجاهمین جلسه مورخ ۹۱/۱۲/۸ بر اساس طرح دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته سیاستهای غذا و تغذیه که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته سیاستهای غذا و تغذیه از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۹۱/۱۲/۸ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته سیاستهای غذا و تغذیه در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته سیاستهای غذا و تغذیه در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رای صادره در پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۱/۱۲/۸ در مورد

برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته سیاستهای غذا و تغذیه

- ۱- برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته سیاستهای غذا و تغذیه با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲- برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته سیاستهای غذا و تغذیه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید منصور رضوی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر مصطفی رضائیان

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

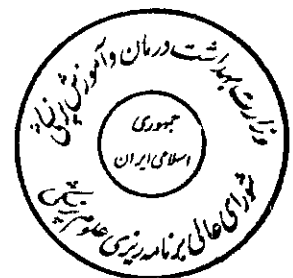
دکتر بهرام عین اللهی

معاون آموزشی

رای صادره در چهل و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۱/۱۲/۸ در مورد برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته سیاستهای غذا و تغذیه صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر محمدحسن طریقت منفرد

سرپرست وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

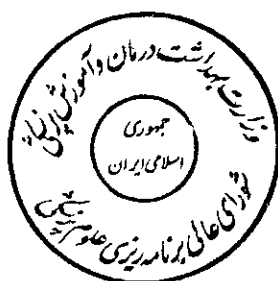

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره

دکتری تخصصی (Ph.D.)

رشته سیاست های غذا و تغذیه

نام رشته و مقطع مربوطه :

رشته سیاست های غذا و تغذیه مقطع دکتری تخصصی (Ph.D) (PhD in Food and Nutrition Policy)

تعریف رشته:

دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته سیاست های غذا و تغذیه (PhD in Food and Nutrition Policy) یک رشته چند تخصصی (Multidisciplinary) است که به مطالعه مراحل سیاستگذاری در دامنه طیف نظام غذا و تغذیه، شامل عرضه، توزیع و مصرف با دورنمایی از کلان تا خرد و با چشم اندازهای کوتاه مدت و بلندمدت از موضوع، می پردازد. این رشته همچنین با تحلیل اثرات و عواقب بالقوه سیاستهای کلان و خرد بر امنیت غذا و تغذیه و نتایج ایجاد تغییر در این سیاستها سروکار دارد.

تاریخچه رشته و پیشرفتهای جدید:

تاریخچه مختصر رشته در دنیا :

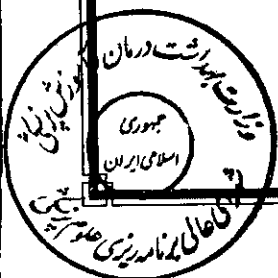
در دهه ۱۹۶۰، سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد (UN - FAO) تحلیل سیاستهای مرتبط با غذا، کشاورزی، سلامتی و تغذیه را در دستورکار خود قرار داد. بدنبال بروز بحران غذا در دهه ۱۹۷۰، امنیت غذا به موضوع اصلی سیاست تبدیل شد بطوریکه تشکیل تیم های چند رشته ای جهانی از کارشناسان را در تحلیل تعاملات پویا بین کشاورزی، غذا، تغذیه، سلامتی و گرسنگی ضروری نمود.

به منظور پیدا کردن شیوه هایی برای [حل] مسائل گرسنگی و سوء تغذیه [در جهان]، شورای جهانی غذا (WFC) در سال ۱۹۷۴ تشکیل شد. اقتصاددانان متخصص در تحلیل غذا/کشاورزی و متخصصین تغذیه برای تعیین راه حلی مؤثر برای مسئله مورد نظر مشترکاً دست به کار شدند. تاسیس انستیتوی بین المللی تحقیقات سیاستهای غذا (IFPRI) در سال ۱۹۷۵ به عنوان یک عضو جدید گروه مشورتی برای پژوهشهای بین المللی کشاورزی (CGIAR) فرصت های جدیدی برای تشخیص مسائل مختلف مربوط به گرسنگی و سوء تغذیه را از طریق پژوهشهای سیاست گذاری روی سیاستهای غذا - تغذیه و سلامتی خلق کرد. در یک چنین شرایطی، IFPRI تلفیق پژوهش های مربوط به سیاستهای غذا - تغذیه و سلامت را به منظور سنجش جایگاه تغذیه ای کشورهای در حال توسعه شروع کرد.

از طرف دیگر، مؤسسات علمی در کشورهای غربی حتی قبل از تاسیس IFPRI شدیداً به تحلیل موضوعات و مسائل مربوط به غذا و تغذیه مشغول بودند. در دانشگاه های معتبر جهان از جمله: دوره های تحصیلات تکمیلی در رشته های مرتبط به سیاستهای غذا و تغذیه تشکیل شد. بعضی از این دانشگاه ها عبارتند از: ۱. دانشگاه تافتز ۲. دانشگاه کرنل ۳. دانشگاه میزوری ۴. دانشگاه استانفورد ۵. دانشگاه ایالتی راتگرز ۶. مؤسسه پلی تکنیک و دانشگاه ایالتی ویرجینیا. ۷. دانشگاه ماهیدول (Mahidole) این دانشگاهها تحول فکری بزرگی را در تحلیل مسائل مربوط به غذا و تغذیه ایجاد کرده و ملاحظات و مداخلاتی را در راستای توسعه خاص نیازها یا ضرورت های پرداختن به این مهم را که چگونه می توان کلاً فقر، سوء تغذیه، و گرسنگی را حذف کرد، موجب شدند.

تاریخچه مختصر رشته در ایران :

در ایران در سال ۱۳۴۰ آموزشگاه عالی تغذیه وابسته به انستیتو خواربار و تغذیه ایران شروع به کار نمود. اولین گروه فارغ التحصیلان کارشناسی علوم تغذیه در سال ۱۳۴۴ وارد بازار کار شدند. پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی از آن سال تا کنون ادامه داشته است.

در مقطع کارشناسی ارشد، رشته علوم تغذیه برای نخستین بار در سال ۱۳۵۱ دانشجو پذیرفته شد و مقطع دکتری از سال ۱۳۷۴ در این دانشکده راه اندازی گردید. در حال حاضر با توجه به نیازهای فعلی که از جانب مدیران و مسئولین برنامه تغذیه به طور نسبی در جامعه از سطح ملی تا سطح خانوار می باشد و برای تامین امنیت غذا و تغذیه در جامعه، لازم است که رشته دکتری سیاست های غذا و تغذیه برای ساختن ظرفیتهایی مثل مدیر فرایند سیاستگذاری، پژوهشگر سیاست، استاد، لابی کننده (حامی) سیاست، تحلیل گر سیاست و مدیر برنامه، موقعیتهای کلیدی را احراز و تامین کنند.

ارزش ها و باورها (Values):

در تدوین این برنامه بر ارزشهای زیر تاکید گردیده است:

- ارزشهای الهی و اخلاقی در رابطه با حفظ کرامت انسانها
- احترام به انسان و ترویج یک رویکرد مثبتی بر حقوق بشر
- سلامت محوری
- ارتقای کیفیت زندگی
- جامع و جامعه نگری
- دفاع از برخورداری آحاد جامعه از غذای کافی، ایمن و باکیفیت
- عدم تبعیض در ارائه خدمات تغذیه ای و دسترسی به آن
- رعایت معیارهای اجتماعی و اخلاقی در کلیه شئون مرتبط
- بکارگیری و مدیریت منابع و میراث ملی برای نسل های آینده
- رعایت مناسبترین رفتار اخلاقی جهت دستیابی به جلب اعتماد و احترام عموم مردم

رسالت (Mission):

رسالت دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته سیاستهای غذا و تغذیه، تربیت نیروهای آگاه، متعهد و توانمند در حیطه سیاستگذاری غذا و تغذیه است که قادر به تحقق موارد زیر باشند:

۱. هدایت امر تدوین، تفسیر، نظارت (پایش) و ارزشیابی سیاستها و برنامه های غذا و تغذیه
۲. مشارکت فعال در فرآیندهای سیاستگذاری محلی - منطقه ای، ملی و بین المللی در حوزه غذا و تغذیه
۳. اجرای پژوهشهای مربوط به سیاستهای غذا و تغذیه در پهنه طیف از سلول تا جامعه
۴. ارائه آموزش با کیفیت در زمینه سیاستگذاری غذا و تغذیه

چشم انداز (Vision):

این رشته در ده سال آینده، نیروی متخصص مورد نیاز را برای ورود به مراکز دانشگاهی، مراکز تحقیقاتی و نهادهای سیاستگذاری در حوزه سیاستگذاری غذا و تغذیه تامین می نماید. در این مقطع زمانی، این رشته به بالاترین استانداردهای آموزشی و خدماتی دستیابی و از لحاظ پژوهشی جزو کشورهای برتر منطقه خواهد بود.

اهداف کلی رشته (Aims):

هدف کلی این برنامه تربیت و پرورش تعداد قابل ملاحظه ای از فارغ التحصیلان طراز بین المللی است که در تحلیل، تدوین، طراحی، اجرا، پایش و ارزشیابی سیاستها و برنامه های غذا و تغذیه، کارآمد و دارای روحیه رقابت باشند.

در پایان برنامه، فارغ التحصیلان (دانش آموختگان) باید قادر به تحقق موارد زیر باشند:

۱. توصیف و تحلیل مسائل و مشکلات غذا و تغذیه در سطوح مختلف در کشور
۲. اجرا و هدایت پژوهشهای مرتبط با سیاستگذاری غذا و تغذیه
۳. تدوین، تشریح و ترویج سیاستهای اصلاحی در برنامه ها و پروژه های غذا و تغذیه
۴. مدیریت و هماهنگی بخشهای چند تخصصی بصورتی که منعکس کننده وضعیت تحلیل و تدوین سیاستهای حوزه غذا و تغذیه باشد.
۵. طراحی، پایش و ارزشیابی طرح ها و برنامه های غذا و تغذیه

نقش های دانش آموختگان در برنامه آموزشی (Role definition):

دانش آموختگان دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته سیاست های غذا و تغذیه دارای نقش های آموزشی، پژوهشی و مدیریتی خواهند بود.

وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task analysis):

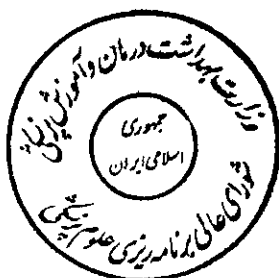
وظایف حرفه ای دانش آموختگان این رشته، به تفکیک هر نقش به شرح زیر است:

نقش آموزشی:

- برگزاری کلاسها و دوره های آموزشی در سطوح کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی (Ph.D) در زمینه های مرتبط با حوزه سیاستگذاری غذا و تغذیه
- همکاری در تدوین دستورالعملهای مرتبط با نظام سلامت در حیطه تحصیلی

نقش پژوهشی:

- پژوهش در حوزه سیاستگذاری غذا و تغذیه و ارائه نتایج به سیاستگذاران و مسئولین نظام سلامت
- مشارکت در تحقیقات ملی مرتبط با سیاستهای غذا و تغذیه در طیف از سلول تا جامعه در صورت درخواست مسئولین نظام سلامت
- مشارکت در تدوین، تفسیر، پایش و ارزشیابی سیاستهای مرتبط با غذا و تغذیه (در ادارات دولتی و بخش خصوصی)
- تدوین انتشار نتایج پژوهش های علمی در این حوزه

نقش مدیریتی:

- مشارکت فعال در فرایند های سیاستگذاری منطقه ای، ملی و بین المللی
- هماهنگ کردن تیم چند رشته ای برای تشخیص مسائل مرتبط با سیاست غذا و تغذیه
- هدایت تدوین، تفسیر، پایش و ارزشیابی سیاستهای و برنامه های مرتبط با غذا و تغذیه
- مدیریت برنامه های غذا و تغذیه، در جهت پیاده کردن سیاستهای غذا و تغذیه در درون برنامه ها و پروژه ها به شکلی اثربخش، کارآ، منصفانه و پایدار
- طراحی و مدیریت برنامه ها در راستای اجرای سیاستها

توانمندی های مورد انتظار (Expected Competencies)

توانمندی های مورد انتظار برای دانش آموختگان:

- مهارت های ارتباطی
- مهارتهای سیاستگذاری (تدوین سیاستهای مرتبط)، برنامه ریزی، مدیریت و تصمیم گیری مبتنی بر شواهد در شرایط عادی و بحران
- تدوین ماتریس های تحلیلی امنیت غذا در جامعه
- پایش، نظارت، کنترل کیفی و ارزشیابی فرآیندها
- مهارتهای آموزش و تدریس
- مهارت های پژوهش و نگارش مقالات علمی
- مهارت های نقد و حل مسئله
- استخراج و تحلیل نمایه ها و نشانگرهای تغذیه ای و توسعه ای
- برآورد و تحلیل اقتصادی برنامه های و فرآیندهای مرتبط
- تحلیل اقتصاد خانوار
- جستجوی پیشرفته منابع و مستندات علمی و تحلیلی و فراتحلیل آنها
- ارزیابی امنیت غذا
- تدوین راهنماها (Guideline) و استانداردهای بومی مرتبط غذا و تغذیه
- تحلیل اقتصادی برنامه ها و فرآیندهای مرتبط

تذکر ۱: موارد فوق باید به تعدادی انجام شوند که استاد یا مسئول آموزش مطمئن شود که در حد مورد نیاز یادگیری اتفاق افتاده است.

تذکر ۲: سایر توانمندیها از جمله ارزیابی وضعیت تغذیه ای جامعه (Nutritional Community assessment) و تهیه گزارش باید از دوره های قبلی داشته باشد.

راهنمای اجرای برنامه آموزشی:

- تلفیقی از استاد و دانشجو محوری
- Problem orientation
- Community orientation
- Task based approach
- یادگیری مادام العمر Life Long Learning

شرایط و نحوه پذیرش دانشجو*:

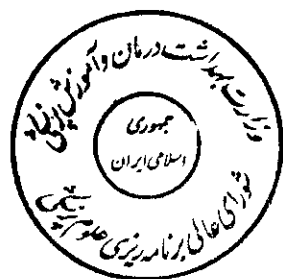
- ۱- قبولی در آزمون ورودی مطابق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.
- ۲- داشتن دانشنامه دکتری عمومی پزشکی، دکتری عمومی دندانپزشکی و دکتری عمومی داروسازی و یا داشتن دانشنامه کارشناسی ارشد ناپیوسته در یکی از رشته های زیر:
علوم تغذیه، علوم بهداشتی در تغذیه، اقتصاد بهداشت، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، اپیدمیولوژی، آموزش بهداشت، آمار زیستی، علوم و صنایع غذایی (گرایش کنترل کیفی و بهداشتی)، بهداشت و ایمنی مواد غذایی، علوم تغذیه در بحران و حوادث غیرمترقبه
- ۳- مواد و ضرایب آزمون مربوط به آنها

ضرایب	مواد آزمون
۴	تغذیه اساسی و کاربردی
۲	آمار حیاتی
۲	اقتصاد خرد
۱	اصول و مدیریت برنامه ریزی راهبردی
۱	جامعه شناسی پزشکی
۱۰	جمع

* - جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرایب آزمون ورودی هر سال تحصیلی به دفترچه آزمون ورودی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

رشته های مشابه در داخل کشور:

مؤسسات دانشگاهی ایران در شرایط فعلی، دوره یا برنامه های تحصیلات تکمیلی در رشته سیاست های غذا و تغذیه ارائه نمی دهند.

رشته های مشابه در خارج از کشور:

تعداد خیلی کمی از دانشگاههای دنیا دارای برنامه های PhD سیاست غذا و تغذیه هستند. علی رغم اینکه تعداد قابل توجهی از آنها واحدهایی را متناسب و مرتبط با سیاست های غذایی ارائه می دهند. دانشگاه تافتز آمریکا را می توان جزو دانشگاههایی برگزید که دارای دوره دکتری تخصصی در سیاستهای غذا و تغذیه کاربردی است.

شرایط لازم جهت راه اندازی رشته:

- بر اساس حداقل های مندرج در این برنامه به صورت مشترک توسط گروه آموزشی تغذیه، با استفاده از متخصصین از گروه های مدیریت، بهداشت، اقتصاد و علوم اجتماعی و مطابق ضوابط شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی می باشد.

انتظارات اخلاقی از فراگیران:

انتظار می رود که فراگیران:

- در صورتیکه با بیمار سر و کار دارند، منشور حقوقی (۱) بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
- مقررات ایمنی زیستی مرتبط با حفاظت و ایمنی (BioSafety) را در محل کار رعایت نمایند.
- مقررات مرتبط با Dress Code (۲) را رعایت نمایند.
- در صورت کار با حیوانات، مقررات اخلاقی (۳) مرتبط را دقیقاً رعایت نمایند.
- از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می کنند، محافظت نمایند.
- به استادان، کارکنان، هم دوره ها و فراگیران دیگر احترام بگذارند و ایجاد جو صمیمی و احترام آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
- در نقد برنامه ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه ای را رعایت کنند.
- در انجام پژوهشهای مربوط به رشته، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند.
- ❖ موارد ۱، ۲، ۳ در بخش ضمایم این برنامه آورده شده اند.

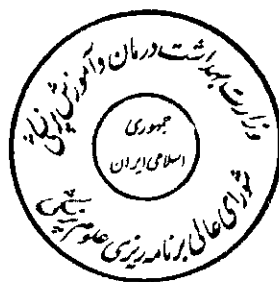
جایگاه یا جایگاه های شغلی دانش آموختگان در نظام سلامت کشور:

- مراکز ستادی دانشگاههای علوم پزشکی کشور، وزارت متبوع و سازمانهای وابسته
- گروههای آموزشی پژوهشگاههای علوم پزشکی و سازمانهای وابسته
- پژوهشگاهها، پژوهشکده ها، مراکز تحقیقاتی دولتی و خصوصی و مراکز رشد
- شرکت های دانش بنیان
- وزارتخانه ها، نهادها و ارگانهای سیاست گذاری مرتبط در کشور
- سازمانهای مرتبط ملی، منطقه ای و جهانی
- کمیته های مرتبط شورای عالی سلامت

فصل دوم

مشخصات برنامه آموزشی
دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)
رشته سیاست های غذا و تغذیه

۱- مشخصات دوره:

نام دوره: دکتری تخصصی (Ph.D) رشته سیاست های غذا و تغذیه (PhD in Food and Nutrition Policy)

۲- طول دوره و ساختار آن:

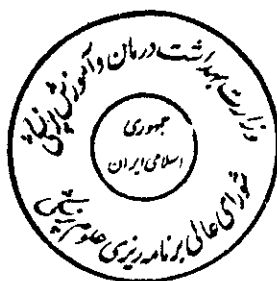
بر اساس آئین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) مصوب شورایی عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

۳- تعداد کل واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای این دوره ۵۰ واحد به شرح ذیل:

واحدهای اختصاصی اجباری (Core)	۲۴ واحد
واحدهای اختصاصی اختیاری (Non core)	۶ واحد
پایان نامه	۲۰ واحد
جمع کل	۵۰ واحد

- در ضمن دانشجوی موظف است علاوه بر تعداد واحدهای دوره با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداکثر ۱۶ واحد از واحدهای کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند

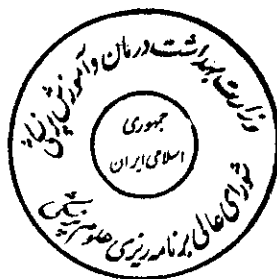

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته سیاست های غذا و تغذیه

کد درس	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعت			پیش نیاز یا همزمان
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۰۱	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی*	۰/۵	۰/۵	۱	۹	۱۷	۲۶	-
۰۲	جامعه شناسی غذا و تغذیه	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-
۰۳	تغذیه اساسی ۱	۳	-	۳	۵۱	-	۵۱	-
۰۴	تغذیه اساسی ۲	۳	-	۳	۵۱	-	۵۱	-
۰۵	تغذیه پیشرفته	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	۰۳ و ۰۴
۰۶	جمعیت، محیط و تغذیه	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-
۰۷	آمار حیاتی پیشرفته	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-
۰۸	اپیدمیولوژی بیماریها	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	۰۷
۰۹	اپیدمیولوژی پیشرفته تغذیه	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	۰۸
۱۰	تغذیه در سلامت و بیماری	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	۰۳ و ۰۴
۱۱	اقتصاد سنجی	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	۱۴
۱۲	اقتصاد خرد	۳	-	۳	۵۱	-	۵۱	-
۱۳	اقتصاد کلان	۳	-	۳	۵۱	-	۵۱	-
۱۴	ریاضی عمومی	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	۰۷
۱۵	ارزیابی وضعیت تغذیه جامعه	۱	۱	۲	۱۷	۳۴	۵۱	-
		جمع			۳۵			

- دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه حداکثر ۱۶ واحد از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذارند.

*گذراندن این درس به عنوان درس کمبود یا جبرانی توسط کلیه دانشجویانی که قبلاً این درس را نگذرانده اند، الزامی است.

جدول ب - دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته سیاست های غذا و تغذیه

کد درس	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعت			پیش نیاز یا همزمان
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱۶	عوامل اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و محیطی تعیین کننده در دریافت غذا و فعالیت بدنی	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	۱۳ و ۱۲
۱۷	زیست نشانگرها و نمایه های تغذیه ای در سلامت و بیماری	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	۰۵
۱۸	تحلیل سیاستهای غذا و تغذیه	۲	۱	۳	۳۴	۳۴	۶۸	۰۷
۱۹	معرفی و تفهیم سیاستهای مبتنی بر علم به مخاطبین	۱	۱	۲	۱۷	۳۴	۵۱	۱۸
۲۰	فرآیندهای سیاستگذاری غذا و تغذیه	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-
۲۱	امنیت غذایی و توسعه	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-
۲۲	انتخابهای غذایی و رفتارهای تغذیه ای: یک رویکرد مبتنی بر روانشناسی اجتماعی	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-
۲۳	تحلیل اقتصادی پروژه های تغذیه ای	۱	۱	۲	۱۷	۳۴	۵۱	-
۲۴	برنامه ریزی و مدیریت راهبردی (استراتژیک)	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-
۲۵	اقتصاد خانوار	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	۱۲
۲۶	روش های تحلیل پیشرفته سیاستهای غذا و تغذیه	۳	-	۳	۵۱	-	۵۱	-
		جمع			۲۴			

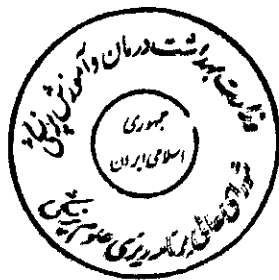

جدول ج - دروس اختصاصی اختیاری (Non Core) برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته سیاست های غذا و تغذیه

کد درس	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعت			پیش نیاز یا همزمان	
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۲۷	تجارت بین المللی و جهانی شدن	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-	
۲۸	برنامه ریزی و مدیریت برنامه های غذا و تغذیه	۱	۱	۲	۱۷	۳۴	۵۱	۱۵	
۲۹	استانداردهای ایمنی غذایی	-	۲	۲	-	۶۸	۶۸	-	
۳۰	اقتصاد و سیاست کشاورزی	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-	
۳۱	تاریخ تفکر در حوزه غذا و تغذیه	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-	
۳۲	اقتصاد سیاسی غذا و تغذیه	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-	
۳۳	مدیریت نظام غذا	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-	
۳۴	ارتباطات و حمایت	۲	-	۲	۳۴	-	۳۴	-	
		جمع			۱۶				

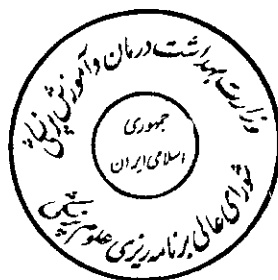
تبصره:

- دانشجوی می بایست ۶ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان نامه موردنظر، پس از موافقت استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.
- پایان نامه ۲۰ واحد محسوب می شود که با نظر استاد راهنما مطابق برنامه مصوب در نیمسال مجاز تحصیلی انجام می شود

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته سیاست های غذا و تغذیه

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

دانشجو باید در پایان این درس بتواند اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را بشناسد و عملکرد هر یک را بداند، با سیستم عامل و ویندوز آشنا شده، بتواند آن را نصب و رفع ایراد بکند و کار با برنامه های کاربردی مهم آن را فرا گیرد. همچنین توانائی استفاده از الگوهای کتابخانه ای و روشهای مختلف جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویسهای کتابخانه ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنائی با مرورگرهای معروف اینترنت بوده و طوری که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کار کند و با سایتهای معروف و مفید اطلاعاتی رشته خود آشنا شود. در نهایت دانشجو باید توانائی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد.

شرح درس:

دانشجویان در این درس، با رایانه های شخصی، چگونگی راه اندازی سیستم عامل ویندوز آشنا می شوند. در ضمن بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای علمی کاربردی رشته تحصیلی آنها معرفی می گردد. نحوه کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم در اینترنت شرح داده شده و با سایت های معروف و مهم رشته تحصیلی آشنایی حاصل می گردد.

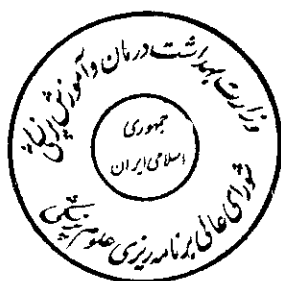
رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

آشنایی با رایانه شخصی:

- ۱- شناخت اجزاء مختلف سخت افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی
- ۲- کارکرد و اهمیت هر یک از اجزاء سخت افزاری و لوازم جانبی

آشنایی و راه اندازی سیستم عامل ویندوز:

- ۱- آشنایی با تاریخچه ای از سیستم های عامل پیشرفته خصوصاً ویندوز
- ۲- قابلیت و ویژگیهای سیستم عامل ویندوز
- ۳- نحوه نصب و راه اندازی سیستم عامل ویندوز و نحوه تنظیمات مربوطه
- ۴- نحوه استفاده از (Help) ویندوز
- ۵- آشنایی با برنامه های کاربردی مهم ویندوز

آشنایی با بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای علمی کاربردی رشته تحصیلی:

- ۱- معرفی مفاهیم و ترمینولوژی اطلاع رسانی
- ۲- آشنایی با نرم افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها
- ۳- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظیر Medline, Embassy, Biological Abstract ... و نحوه جستجو در آنها
- ۴- آشنایی با مجلات الکترونیکی Text - Full موجود بر روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها

آشنایی با اینترنت:

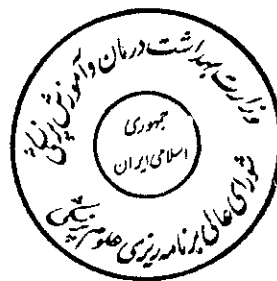
- ۱- آشنایی با شبکه های اطلاع رسانی (BBS و اینترنت و ...)
- ۲- آشنایی با مرورگرهای مهم اینترنت و فراگیری ابعاد مختلف آنها
- ۳- فراگیری نحوه تنظیمات مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه
- ۴- نحوه کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم
- ۵- آشنایی با سایتهای معروف و مهم رشته تحصیلی

منابع درس: (Latest edition)

H.U Prokososch T. Dudeck, Design & Development Characterictics, Amsterdam Elsevier.

شیوه ارزیابی دانشجوی:

در این درس، دانشجوی به وسیله سئوالات تشریحی و تنها در حیطه شناختی آزمایش می شود. این سئوالات در سه مرحله یاد آوری، تفسیر و حل مسئله طرح می گردد. عنوان درس:

نام درس: جامعه شناسی غذا و تغذیه (Sociology of Food & Nutrition) کد درس: ۰۲

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

هدف کلی درس: در پایان این درس دانشجو باید قادر باشد نظریه و مدل های جامعه شناختی و انتروپولوژی را در مورد مسائل و مشکلات غذا و تغذیه در قالب یک رویکرد ادغام یافته به کار بندد.

به ویژه دانشجو باید بتواند:

۱. مفهوم و ماهیت اجتماع و فرهنگ را در رابطه با بینش (باور) و رفتار انسان تشریح کند.
۲. تدثیر اعتقادات، ارزشها، باورها و وضعیت اقتصادی - اجتماعی را بر غذا و تغذیه در سطوح فردی و اجتماعی توضیح دهد.
۳. نقش فرایند اجتماعی شدن را بر تکامل عادات غذایی فرد تحلیل نماید.
۴. پدیده transformation در جمعیت را در رابطه با جنبه های اجتماعی غذا و تغذیه مورد بحث قرار دهد.

شرح درس: رویکردهای اجتماعی و فرهنگی و کاربرد آنها در تجزیه و تحلیل و تشریح انتخابهای غذایی، رفتارهای تغذیه ای و مشکلات تغذیه ای جامعه با یک رویکرد ادغام یافته.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

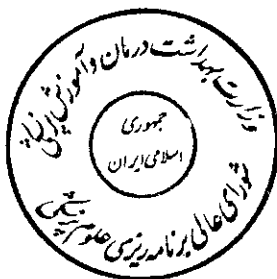
الف) ماهیت و ساختار اجتماع

۱. ماهیت گروهها
 ۲. تدثیر اجتماعی کننده گروهها
 ۳. موسسات اجتماعی، کارکرد و روابط بین آنها از نظر تدثیر بر غذا، تغذیه و سلامت
- ب) درک فرهنگ، غذا و انسان

۱. معانی متصل به غذا (بار معنایی غذا)
 ۲. کارکردهای مواد غذایی در فرهنگها و جوامع مختلف
 ۳. ناامنی غذایی به عنوان یک مشکل اجتماعی
- پ) پارادایم ها و نظریه های اجتماعی غذا و تغذیه
۱. نظام غذا و تغذیه به عنوان یک نظام اجتماعی
 ۲. چگونه یک نظام غذا و تغذیه به یک مشکل اجتماعی تبدیل می شود؟
 ۳. نقش جامعه شناسی در تغذیه جامعه

ت) ساختار اجتماعی ذائقه، اشتها و رفتار غذایی

۱. بارداری و شیردهی
۲. شیرخوارگی
۳. خردسالی و اواسط کودکی

۴. نوجوانی

۵. سالمندی

ث) مثلث تغذیه، سلامت و بدن: درسهای آموخته شده از جامعه شناسی بدن

ج) گذار تغذیه ای: علل و پیامدهای اجتماعی - فرهنگی

چ) جهانی شدن غذا و تغذیه

ح) مدرنیزاسیون (تجدد)، غربی شدن (غرب زدگی) و تغییر باورهای تغذیه ای در کشورهای در حال توسعه

خ) نقش اقتصاد سیاسی در سیاستگذاری غذا و تغذیه

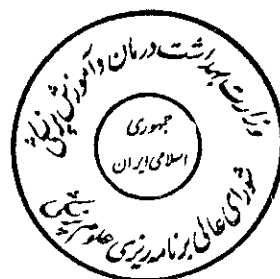
منابع درس: (Latest edition)

1. Counihan .C.A. (ed.). The Anthropology of Food and Body: Gender .Meaning and Power. New York: Routledge.
2. Germov J. and L. Williams (eds). A Sociology of Food and Nutrition: The Social Appetite. Oxford: Oxford University Press.
3. Maurer .D. and J. Sobel (eds). Eating Agendas: Food and Nutrition as Social Problems. New York: Aldine de Gruyter.
4. McIntosh .Wm. A. Sociologies of Food and Nutrition. New York: Plenum Publishing.
5. Popkin .B. and B. Caballero. Nutriiton in Transition in Developing World. Academic Press . USA.
6. Ritzer .G. The McDonaldization of Society. Thousand Oaks .CA: Pine Forge Press.
7. Whit .W.C. 1995. Food and Society: A Sociological Approach. New York: General Hall.

شیوه ارزیابی دانشجوی:

- امتحانات ۵۰٪

- مقالات و سمینار ۵۰٪

نام درس: تغذیه اساسی ۱ (Basic Nutrition)

کد درس: ۰۳

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- در پایان این دوره انتظار می‌رود دانشجوی به اصول علم تغذیه شناخت و آشنایی پیدا نموده و به اهمیت مواد مغذی انرژی‌زا پی ببرد.
- اهمیت کربوهیدراتها را تعریف کند.
- اهمیت پروتئینها را تعریف کند.
- اهمیت چربیها را تعریف کند.
- واحد انرژی را تعریف کند.
- تقسیم بندی کربوهیدراتها، پروتئین و چربیها را بیان کند.
- روشهای مورد استفاده در تعیین ترکیب بدن و مقادیر هر یک از آنها، اثرات تغذیه، فعالیت بدنی، رشد و افزایش سن بر آنها را شرح دهد.
- هضم، جذب، متابولیسم کربوهیدراتها، تأثیر در بهداشت دهان و دندان و بیماریهای قلبی عروقی و اختلال در متابولیسم کربوهیدراتها را شرح دهد.
- فیبرهای غذایی و اهمیت آن در رژیم غذایی را شرح دهد.
- مراحل برنامه‌ریزی و اجزاء یک برنامه تغذیه‌ای مشخص را طبقه‌بندی و تحلیل کند.
- برنامه تغذیه‌ای منتخب را نقد و ارزشیابی کند.

شرح درس: یکی از نقشهای اصلی کارشناسان تغذیه، طراحی و مدیریت و اجرای برنامه‌های تغذیه‌ای در سطح جامعه در قالب سازمانهای مختلف مسئول ارائه خدمات تغذیه‌ای است، لذا آشنایی با اصول در مدیریت برنامه‌های تغذیه‌ای برای آنان بسیار با اهمیت می‌باشد.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت نظری)

مراحل طراحی برنامه:

- ارزیابی و تعیین نیازهای جامعه و جامعه هدف (روشهای گردآوری و تحلیل اطلاعات بهداشتی - تغذیه‌ای جامعه)
- تحلیل ارزیابی نیازها
- تعیین هدفهای اصلی و فرعی
- تهیه برنامه کار
- تهیه نظام مدیریت و نظارت در برنامه
- برآورد هزینه و تعیین بودجه و منابع مالی
- نکات مهم در اجرای برنامه

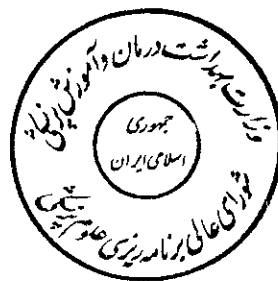
- ارزشیابی اجرا و اثربخشی برنامه
- مدیریت زمان

منابع درس: (Latest edition)

1. Boyle MA ,Moris DH. Community Nutrition in Action. West wads worth ,London.
2. Owen AY ,Frankele RT. Nutrition in the Community. Times Mirror ,Mosby and Toronto.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- سخنرانی و بحث در کلاس
- آزمون کتبی برای حیطه شناختی و دانشی

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

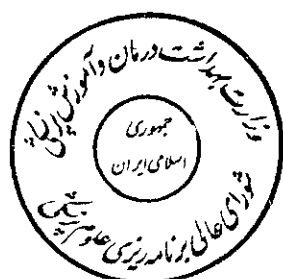
- پس از گذراندن این واحد دانشجو باید بتواند اصول تغذیه‌ای ویتامینها، آب و مواد معدنی را بیان کند.
- تقسیم‌بندی ویتامینها و املاح را بیان کند.
 - اهمیت و تاریخچه انواع ویتامینها را تعریف کند.
 - اهمیت انواع املاح را تعریف کند.
 - شبه ویتامینها را تعریف کند.
 - آنتی مینرالها را تعریف کند.
 - نقش حیاتی، هضم و جذب، زیست فراهمی، متابولیسم، عوامل مؤثر در کمبود و عوارض ناشی از آن، مسمومیت‌زایی، مقادیر مورد نیاز روزانه، منابع غذایی، ویتامینهای محلول در آب را شرح دهد.
 - نقش حیاتی، هضم و جذب، زیست فراهمی، متابولیسم، عوامل مؤثر در کمبود و عوارض ناشی از آن، مسمومیت‌زایی، مقادیر مورد نیاز روزانه، منابع غذایی، ویتامینهای محلول در چربی را شرح دهد.
 - نقش حیاتی، توزیع آب در بدن، تعادل آب بدن، نیاز به آب را توضیح دهد.
 - نقش حیاتی، هضم و جذب، زیست فراهمی، متابولیسم، عوامل مؤثر در کمبود و عوارض ناشی از آن، مسمومیت‌زایی، مقادیر مورد نیاز روزانه، منابع غذایی، ماکرومینرالها را شرح دهد.
 - نقش حیاتی، هضم و جذب، زیست فراهمی، متابولیسم، عوامل مؤثر در کمبود و عوارض ناشی از آن، مسمومیت‌زایی، مقادیر مورد نیاز روزانه، منابع غذایی، میکرومینرالها را شرح دهد.
 - نقش حیاتی، هضم و جذب، زیست فراهمی، متابولیسم، عوامل مؤثر در کمبود و عوارض ناشی از آن، مسمومیت‌زایی، مقادیر مورد نیاز روزانه، منابع غذایی، ریزمیکرومینرالها را شرح دهد.

شرح درس:

این واحد به عنوان بخشی از اصول علوم تغذیه، برای دانشجوی این رشته ضروری است.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت)

اهمیت و تاریخچه ویتامینها، نقش حیاتی، هضم، جذب، زیست فراهمی، متابولیسم، عوامل مؤثر در کمبود و عوارض ناشی از آن، مسمومیت‌زایی، آنتی ویتامینها، آب و نقش حیاتی آن، آب در بدن، تعادل آب بدن، نیاز به آب املاح و انواع آن، نقش حیاتی، هضم و جذب، زیست فراهمی، متابولیسم، عوامل مؤثر در کمبود و عوارض ناشی از آن، مسمومیت‌زایی، آنتی املاح، مقادیر مورد نیاز روزانه، منابع غذایی

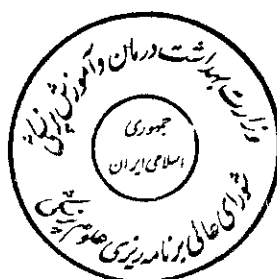

منابع درس: (Latest edition)

1. Mahan L K and Escott - Stump S. Krause's Food ,Nutrition & Diet Therapy. WB. Saunders.
2. Shils ME ,Olson JA ,Shike M ,Ross AC. Modern Nutrition in Health α Disease. Lippincott . Williams & Wilkins.
3. Garrow JS James WPT ,Ralph A ,Human Nutrition & Dietetics. Churchill Livingstone.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمونهای میان ترم، پروژه کلاسی
- آزمون نهایی

کد درس: ۰۵

نام درس: تغذیه پیشرفته (Advanced Nutrition)

پیش‌نیاز یا همزمان: تغذیه اساسی ۱- تغذیه اساسی ۲ (کد دروس ۰۲ و ۰۴)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در پایان این درس دانشجو باید بر دانش خود در زمینه تغذیه انسانی افزوده و بتواند:

الف) در مورد چگونگی مشارکت موادمغذی به عنوان بخشی از دینامیک یا پویا شناسی سلول و نظام اندامهای بدن بحث کند.

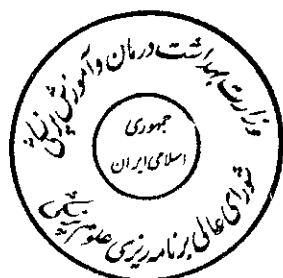
ب) فرآیندهای بیوشیمیایی و تنظیم متابولیسم موادمغذی و رابطه متقابل موادمغذی را در متابولیسم سلولی و کارکرد اندامها تشریح کند.

پ) تشخیص، پیشگیری و کنترل اختلالات مرتبط با تغذیه را مورد بحث قرار دهد.

شرح درس: درک مسیرهای بیوشیمیایی اولیه موادمغذی، از هضم تا جذب و بهره‌برداری در سلولها یا بافتها برای انجام کارکردهای فیزیولوژیک و عوامل مؤثر بر این فرآیندها.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- ۱- مقدمه: مروری بر ساختمان و عمل سلول، هوموستاز، ارزیابی بیوشیمیایی وضعیت تغذیه‌ای
- ۲- درشت‌مغذیها: کربوهیدرات‌ها، چربیها و پروتئین‌ها
 - ۱- ۲- هضم، جذب و ذخیره‌سازی درشت‌مغذیها
 - ۲- ۲- ارزیابی کیفیت پروتئینی
 - ۲- ۳- اسیدهای چرب امگا-۳ در تغذیه و متابولیسم
 - ۲- ۴- متابولیسم اسیدهای چرب، کلسترول و لیپوپروتئین‌ها
 - ۲- ۵- فیبر غذایی و نشاسته مقاوم، پلی‌ساکاریدهای غیرنشاسته‌ای، نمایه و بار گلیسمی
 - ۲- ۶- تلفیق متابولیسم کربوهیدرات، پروتئین و چربی
- ۳- اصول انرژی زیستی (بیوانرژی) بدن انسان
 - ۱- ۲- کاربرد ترمودینامیک در نظامهای بیوشیمیایی
 - ۲- ۲- سازوکارهای بیوشیمیایی رشد و از کار افتادگی (ناتوانی)
- ۴- تغییرات بیوشیمیایی در اختلالات تغذیه‌ای مربوط به کربوهیدرات‌ها، پروتئین‌ها و چربیها
 - ۵- ویتامین‌ها، عناصر معدنی و آب
- ۵- ۱- کارکردهای بیوشیمیایی (به عنوان کوآنزیم و سایر)
 - ۵- ۲- آسیب ویتامین‌ها در حین فرآیند غذایی
 - ۵- ۳- فراهمی زیستی ریزمغذیها
 - ۵- ۴- سازوکارهای جذب، ذخیره‌سازی، تجزیه و دفع
 - ۵- ۵- تغییرات بیوشیمیایی و ساختمانی در برخی از کمبودها و مسمومیت‌های موادمغذی

۶- مسائل جاری

۶-۱- مواد غذایی فراویژه

۶-۲- تغذیه و کارکرد ایمنی

۶-۳- Nutrigenomics

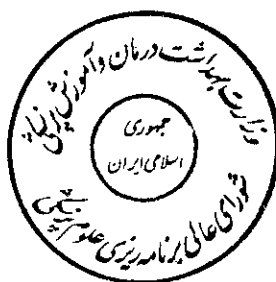
۷- روشهای تعیین نیاز به انرژی و موادمغذی (درشت مغذیها و ریزمغذیها)

منابع درس: (Latest edition)

1. Champe P.C. and R.A. Harvey. 1987. Lippincott's Illustrated Reviews: Biochemistry. J.P. Lippincott Co. Philadelphia
2. Pee A. J. and L. A. Kaplan. 1987. Methods in Clinical Chemistry. The C.V. Mosby Company. Washington, D.C. 1366. pp.
3. Stryler L. Biochemistry. W. Freeman and Co. New York.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون نهایی (۵۰٪)
- مقاله دانشجو (۵۰٪)

پیش‌نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در پایان این درس دانشجو باید درک جامعی از نظام غذا و تغذیه با یک نگرش فراگیر و گسترده از مسائل امنیت غذا و تغذیه داشته باشد. به علاوه، دانشجو باید بتواند:

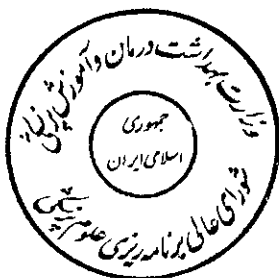
- (الف) نظام غذا و تغذیه را به عنوان چارچوبی برای درک ابعاد و پی‌آمدهای امنیت غذا و تغذیه توصیف کند.
- (ب) نحوه اثر عوامل مختلف بوم‌شناختی (اکولوژیک)، اجتماعی-فرهنگی، جمعیت‌شناختی (دموگرافیک)، اقتصادی، تکنولوژیک و سیاسی را بر تولید، توزیع و مصرف مواد غذایی و بهره‌برداری از مواد مغذی را تشریح نماید.
- (پ) نقاط کلیدی (بحرانی) در نظام غذا و تغذیه را در ارزیابی خطر و آسیب‌پذیری مشخص کند.

شرح درس:

عوامل تعیین‌کننده بوم‌شناختی، اجتماعی-فرهنگی، جمعیتی‌شناختی، اقتصادی، تکنولوژیک و سیاسی تولید، توزیع و مصرف مواد غذایی و بهره‌برداری از مواد مغذی توسط گروه‌های جمعیتی

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

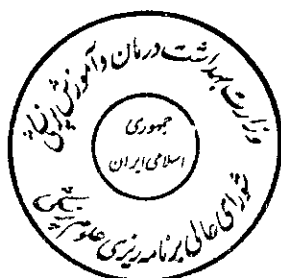
- ۱ - مروری بر مفاهیم اصلی اقتصاد تغذیه و توسعه
- ۲ - مرور نظام غذا و تغذیه
- ۳ - تجزیه و تحلیل (اجرای) امنیت غذا و تغذیه
- ۴ - عوامل مؤثر بر اجزای نظام غذا و تغذیه
- ۴ - ۱ - ۱ - ۴ - فراهمی غذا
- ۴ - ۱ - ۱ - ۱ - تولید و عرضه غذا
- ۴ - ۱ - ۱ - ۱ - تولید محصولات زراعی
- ۴ - ۱ - ۱ - ۲ - تولید محصولات دامی
- ۴ - ۱ - ۱ - ۳ - تولید محصولات شیلاتی
- ۴ - ۱ - ۱ - ۴ - عملیات پس از برداشت، فرآوری و ذخیره‌سازی
- ۴ - ۱ - ۱ - ۵ - ایمنی غذا
- ۴ - ۱ - ۲ - سیاست‌های غذایی
- ۴ - ۱ - ۲ - ۱ - واردات و صادرات
- ۴ - ۱ - ۲ - ۲ - کمک‌های غذایی
- ۴ - ۲ - ۲ - ۴ - بازاریابی و توزیع مواد غذایی
- ۴ - ۲ - ۱ - ۲ - نظام‌های بازاریابی
- ۴ - ۲ - ۲ - ۲ - سیاست‌های قیمتی
- ۴ - ۳ - ۲ - مصرف و بهره‌برداری از غذا در سطح خانوار

- ۴-۳-۱ - عوامل جمعیت‌شناختی
- ۴-۳-۲ - مسائل اجتماعی-فرهنگی و جنسیتی
- ۴-۳-۳ - عوامل اقتصادی
- ۴-۴ - بهره‌برداری زیستی از مواد غذایی
- ۴-۴-۱ - بهداشت محیط
- ۴-۴-۲ - ظرفیتهای مراقبتی
- ۴-۴-۳ - هم‌افزایی میان عفونت و سوء‌تغذیه
- ۴-۴-۴ - دسترسی به خدمات بهداشتی
- ۴-۵ - پی‌آمدهای سوء‌تغذیه
- ۴-۵-۱ - تکامل (نمو) جسمی
- ۴-۵-۲ - تکامل (نمو) ذهنی
- ۴-۵-۳ - بهره‌وری کاری و اقتصادی

منابع درس: (Latest edition)

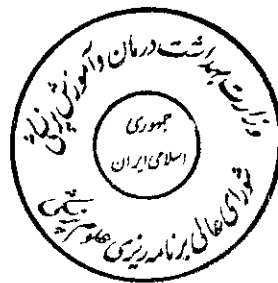
1. Haas J.D. and Brownlie .T. 2000. Iron - deficiency and reduced work capacity: A critical review of the research to determine a causal relationship. Journal of Nutrition (supplement) 131: 676S - 688S.
2. Latham M.C. and Beaudry M. ,1999. The impact of transitional corporations on food consumptions and nutrition in Africa. In Not by bread alone - Food security and governance in Africa. TODA Institute .pp. 222 - 243.
3. Leopold Center for Sustainable Agriculture. Winter 1998. Hoop dreams: Can technology live up to the hype? Leopold Letter.
4. McNeil Jr. Donald G. 2004. Staving for starvation: When real food isn't an option. New York Times. May 23.
5. Pelletier D. Kraak V. McCullum C. Uusitalo U. and Rich R. 1999. Community Food Security: Salience and participation at community level. Agriculture and Human Values 16: 401 - 419.
6. Reed B.A. and Habicht J.P. 1998. Sales of food aid as a sign of distress .not excess. The Lancet 351: 128 - 130b.
7. Ravallion M. 2004. Pro - poor growth: A primer. World Bank Policy Research working Paper 3242. Washington DC: World Bank.
8. Rawlings and Rubio. 2003. Evaluating the impact of conditional cash transfer Programs: Lessons from Latin America. World Bank.

9. Reardon .T. and Berdegue J.A.. 2002. The rapid rise of supermarkets in Latin America: Challenges and opportunities for development. Development Policy Review 20 (4): 371

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون نهایی (۵۰٪)
- مقاله دانشجو (۳۰٪)
- ارائه مدل سببی برای گروههای آسیبپذیر مشخص (۲۰٪)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: در پایان این دوره انتظار می رود دانشجو بتواند روشهای پیشرفته تحقیق در علوم پزشکی را بشناسد، جمع آوری اطلاعات نموده و آنها را بیان آماری نماید، استنباط آماری به منظور درک کامل مقالات پزشکی را فرا گیرد و نتایج تحقیقات را بر مبنای آن تحلیل و تفسیر نماید.

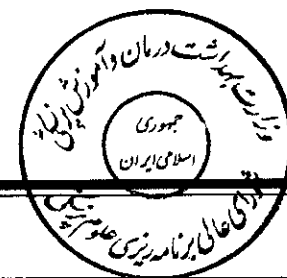
شرح درس: این واحد لازمه‌ای برای بررسی و طراحی تحقیقات آتی فراگیر می‌باشد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- آزمون فرضیه شامل: اشتباه نوع اول و دوم، تساوی میانگین یک جامعه با یک عدد ثابت، تساوی نسبت یک جامعه با یک عدد ثابت، دو میانگین، تساوی دو نسبت
- ارتباط بین آزمون فرضیه و حدود اعتماد
- رگرسیون لجستیک
- روش های چند متغیره آنالیز داده ها (MDA)
- داده آمایی و داده کاوی در MDA (بررسی مفروضات آماری Missing, outliers, Data Analysis)
- Multiple Regression Analysis (MRA), Path Analysis
- Multicollinearity & Goodness of Fit
- مدل های خطی احتمالی (Linear probability Models)
- کاربردهای Binary & Multinomial Logistic Regression و کاربردهای Multiple Classification Analysis
- Data Reduction & Factor Analysis
- کاربرد مدل های SEM در مطالعات علوم غذا و تغذیه

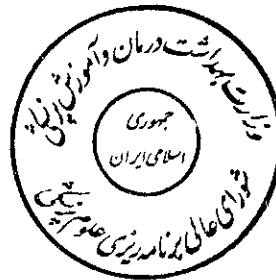
منابع درس: (Latest edition)

- 1- Lippincott, Williams & Wilkins. Munro .B. H. Statistical methods for health care research.
- 2- JF Hair JR, WC Black, BJ Babin, RE Anderson (eds). Multivariate Data Analysis. Pearson Prentice Hall.
- 3- K Schermelleh - Engrh & H Moosbrugger. Evaluating the Fit of Structural Equation Models: Tests of Significance and Descriptive Goodness - of - Fit Measures. Methods of Psychological Research Online 2003, 8(2), pp: 23 - 74.
- 4- H W. Marsh, B Muthén, T Asparouhov, O Lüdtke, A Robitzsch, A J. S. Morin, U Trautwein. Exploratory Structural Equation Modeling. Integrating CFA and EFA: Application to Students' Evaluations of University Teaching. Structural Equation Modeling, 2009, 16, pp: 439 - 476

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون میان ترم
- آزمون پایان ترم
- تحلیل یک داده آماری براساس سوالات پژوهشی مشخص

کد درس: ۰۸

نام درس: اپیدمیولوژی بیماریها (Epidemiology of Diseases)

پیش نیاز یا همزمان: آمار حیاتی پیشرفته (کد درس ۰۷)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: در پایان این دوره انتظار می رود دانشجو اصول و روشهای متداول در بررسیهای اپیدمیولوژیکی را فراگیرد.

شرح درس: جهت انجام هر گونه بررسی اپیدمیولوژیکی، تدریس این درس ضرورت دارد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

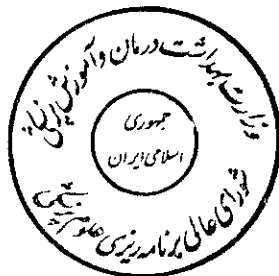
- تاریخچه و تعاریف علم اپیدمیولوژی، شاخصهای اندازه گیری ابتلا به بیماریها (بروز، شیوع و کاربرد آنها)، شاخصهای اندازه گیری مرگ و میر بیماریها و شدت بیماریها، انواع خطاها در مطالعات اپیدمیولوژیکی، استنتاج علیتی
- انواع مطالعات اپیدمیولوژیکی، مطالعه مقطعی، مطالعه مورد شاهدهی، مطالعه هم گروهی به صورت آینده نگر و گذشته نگر، روش تجربی، کار آزمایشهای بالینی، مطالعات اکولوژیک
- غربالگری، روشهای معمول آماری در تجزیه و تحلیل داده ها
- مختصری در مورد اپیدمیولوژی بیماریهای عفونی

منابع درس: (Latest edition)

- ۱ - اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جمعیت شناسی و آمارهای بهداشتی (جلد ۱) مترجم دکتر حسین شجاعی تهرانی، انتشارات سماط
- ۲ - اپیدمیولوژی پزشکی مترجم: دکتر محسن جانقربانی، انتشارات کنکاش.
- 3 - Willet .WC. Nutritional epidemiology. WB Saunders.
- 4 - Epidemiology and Public Health Medicine .bv: N Vetter and Mathews .Churchill Livingstone.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- ارزشیابی دانشجو توسط امتحان پایان ترم به صورت کتبی و فعالیت کلاسی

پیش‌نیاز یا همزمان: اپیدمیولوژی بیماریها (کد درس ۰۸)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در پایان این درس دانشجو باید قادر به استفاده از اصول و روشهای اپیدمیولوژی در مطالعه تغذیه و سلامت در جمعیت‌های انسانی و بکارگیری یافته‌های اپیدمیولوژیک در پیشگیری و کنترل بیماریهای مرتبط با تغذیه و ارتقای تندرستی و سلامت تغذیه‌ای باشد. به طور ویژه، دانشجو باید بتواند:

۱. الگوی عمومی بیماریهای مرتبط با تغذیه را برحسب شخص، مکان و زمان تشریح نماید.
۲. ارتباط میان میزبان، عامل بیماریزا و عوامل محیطی را در سبب‌شناسی بیماریهای مرتبط با تغذیه و ارتقای تندرستی و سلامت تغذیه‌ای بیان کند.
۳. فنون، ابزارها و روشهای مناسب را برای شناخت عواملی که بر پیدایش و توزیع بیماریهای مرتبط با تغذیه اثر می‌گذارند، مورد استفاده قرار دهد.
۴. مطالعات اپیدمیولوژیک در خصوص تغذیه را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.
۵. تدوین سیاستهای سلامت همگانی و تغذیه را با استفاده از نتایج مطالعات اپیدمیولوژیک تشریح کند.

شرح درس: مبانی اپیدمیولوژی و روشهای اپیدمیولوژی قابل بکارگیری در پژوهشها و فعالیتهای اجرایی تغذیه و تجزیه و تحلیل/نقد مطالعات موردی/یافته‌های اپیدمیولوژیک

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- ۱ - مفاهیم اساسی در اپیدمیولوژی (مفاهیم علت و معلول، سیر طبیعی بیماری، دسته‌بندی بیماری و ناتوانی، رویکرد اپیدمیولوژیک)
- ۲ - اپیدمیولوژی بیماریهای مرتبط با تغذیه (بیماریهای غیرواگیر مانند دیابت، چاقی، سرطان و بیماریهای قلبی-عروقی)
- ۳ - انواع طراحی مطالعات اپیدمیولوژیک قابل استفاده در مورد بیماریهای مرتبط با تغذیه
 - ۱ - ۳ - مطالعات توصیفی
 - ۲ - ۳ - مطالعات تحلیلی
 - ۲ - ۳ - مطالعات بوم‌شناختی (اکولوژیک)
 - ۳ - ۴ - مطالعات مداخله‌ای
- ۴ - تجزیه و تحلیل داده‌های اپیدمیولوژیک: نقش شانس، تورش و عوامل مخدوش‌کننده
- ۵ - ارائه داده‌های اپیدمیولوژیک
- ۶ - اخلاق در پژوهشهای اپیدمیولوژی تغذیه
- ۷ - مداخله‌های بهداشت همگانی و تغذیه‌ای با استفاده از مطالعات اپیدمیولوژیک در پیشگیری و کنترل بیماریهای مرتبط با تغذیه

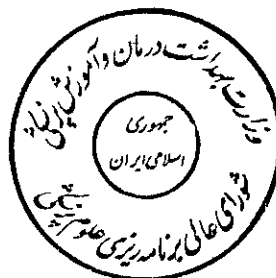

منابع درس: (Latest edition)

1. Alderson J.M. An Introduction of Epidemiology. MacMillan Press.
2. Beaglehole R, Bonita and T. Kjellstrom. Basic Epidemiology. World Health Organization , Geneva.
3. Benenson A. (ed.). Control of Communicable Diseases in Man. American Public Health Association.
4. Elmwood J.M. Critical Appraisal of Epidemiological Studies and Clinical Trials. Oxford Medical Publications.
5. Hennekens C. and Buring J. Epidemiology and Medicine. Little Brown and Company.
6. Kirkwood B.R. 1998. Essentials of Medical Statistics. Blackwell Scientific Publications.
7. Lillienfeld A and Lillienfeld D. Foundations of Epidemiology. Oxford University.
8. Mac Mahon B. and Trichopoulos D. Epidemiology: Principles and Methods. Little Brown and Company.
9. Willett W.C. Nutritional Epidemiology. Oxford University press.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمونها (۶۰٪)
- تحلیل و ارزیابی مطالعات/مقالات اپیدمیولوژیک (۴۰٪)

هدف کلی درس:

در پایان این درس دانشجو باید درک جامعی از ارتباط هم‌افزا میان تغذیه، سلامت و بیماری داشته باشد. به طور ویژه، دانشجو باید بتواند:

- سازوکارهای چگونگی تأثیر کمبودهای اختصاصی موادمغذی بر سلامت و بیماری در دستگاههای مختلف بدن را مورد بحث قرار دهد.
- نقش موادمغذی در سبب‌شناسی بیماریهای عمده مزمن مرتبط با شیوه زندگی شامل بیماری عروق کرونر قلبی، دیابت و سرطان را تشریح کند.
- اثرات کم‌غذایی، بیش‌خواری، بیماریهای مزمن و بیماریهای عفونی بر وضعیت تغذیه‌ای را بیان کند.
- ویژگیها و موارد کاربرد راهکارهای مختلف برپایه موادمغذی و پیشگیرانه در سطوح فردی و جمعیتی را بشناسد.

شرح درس: نقش تغذیه در ارتقای سلامت و پیشگیری از بیماریها

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

۱- مقدمه: رویکرد چرخه زندگی

۱-۱- تغذیه در دوران بارداری

۱-۲- برنامه‌ریزی دوره جنینی

۱-۳- بیماریهای مزمن دوره بزرگسالی

۲- ارتباط هم‌افزا میان تغذیه، سلامت و بیماری

۲-۱- نقش تغذیه در حفظ تندرستی

۲-۲- تأثیر بیماری بر وضعیت تغذیه‌ای و دریافت غذایی

۳- نگرانیهای تغذیه‌ای از دیدگاه سلامت همگانی در مراحل زندگی: سبب شناسی، پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، پی‌آمدها (عوارض)، رویکردهای درمانی و راهکارهای پیشگیری

۳-۱- کمبودهای موادمغذی مانند ویتامین A، ویتامین D، آهن، کلسیم، روی

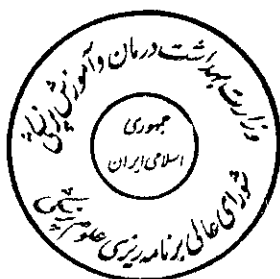
۳-۲- بیش‌خواری و چاقی

۳-۳- بیماریهای مزمن مرتبط با شیوه زندگی، مانند بیماری عروق کرونر قلبی، سرطان، پوکی‌استخوان، پوسیدگی دندان

۳-۴- تغذیه و بیماریهای عفونی، مانند HIV/AIDS، سل

۴-۱- مقاله/گزارش دانشجو (۲۰٪)

۴-۲- مطالعه موارد (۲۰٪)

منابع درس: (Latest edition)

1. Danton - Hill J. Nishida .C. and James .W.P.T. 2004. A Life Course Approach to Diet , Nutrition and the Prevention of Chronic Diseases. Public Health Nutrition 7: (IA) 101 - 121.
2. Key .T.J. .Schatzkin .A. .Willet .W. et al. 2004. Diet ,Nutrition and the Prevention of Cancer. Public Health Nutrition 7: (IA) 187 - 200.
3. FAO/WHO Expert Consultation on Human Vitamin and Mineral Requirements. 2002. Report on Recommended Nutrient Intakes. FAO: Bangkok ,Thailand.
4. Food and Nutrition Board Institute of Medicine. 2002. Dietary Reference Intakes for Energy , Carbohydrates ,Fiber ,Fat ,Fatty Acids (Macronutrients). <http://www.nap.edu>.
5. Food and Nutrition Board Institute of Medicine. 2001. Dietary Reference Intakes for Vitamin A ,Vitamin K ,Arsenic ,Boron ,Chromium ,Copper ,Iodine ,Iron ,Manganese ,Molybdenum , Nickel ,Silicon ,Vanadium and Zinc. Washington (DC) National Press.
6. Mahan .L.K. and Escott - Stump .S. Krause's Food ,Nutrition and Diet Therapy. WB Saunders. United Nations Administrative Committee on Coordination. Sub - Committee on Nutrition
7. Whitney .E.N. ,Cataldo C.B. and Rolfes .S.R. Understanding Normal and Clinical Nutrition. California: West Publishing Company.
8. World Health Organization. 2003. Diet ,Nutrition and the Prevention of Chronic Disease. Report of a Joint WHO/FAO expert consultation.

شیوه ارزیابی دانشجوی:

- مشارکت در کلاس (۱۰٪)
- آزمونها (۵۰٪)

نام درس: اقتصاد سنجی (Mathematical Economics) کد درس: ۱۱

پیش نیاز یا همزمان: ریاضی عمومی (کد درس ۱۴)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با منابری ریاضی مباحث نظری اقتصاد

سرفصل درس: (۳۴ ساعت نظری)

۶- داده - ستاده و مدل‌های مربوط به آن

مدل بسته، مدل باز، لئون تیف، نیازهای مستقیم و غیر مستقیم داده ها، ...

۷- مدل‌های بهینه سازی خطی

تحلیل فعالیت تولید، مجموعه تولید، تولید کارا و ...

۸- مدل‌های بهینه سازی غیر خطی

نظریه تقاضای نئوکلاسیک، اثبات تحدب نظریه جایگزینی، بازده نسبت به مقیاس

۹- نظریه تعادل عمومی

تعادل در اقتصاد بازار، قانون و الراس، نظریه تقاضای مازاد، ...

۱۰- مدل‌های پویای اقتصاد: مدل رشد متعادل

مدل لئون تیف، مدل رشد فوق نوین، ...

۱۱- رشد کارا و بهینه

کارایی و بهینگی در مدل‌های پویا، اصول بهینه سازی، رشد کارا، ...

۱۲- پایداری (ثبات)

مفهوم ثبات، تحلیل ثبات، ثبات بازار، ثبات سیاست اقتصادی غیر متمرکز

۱۳- داده های پانل [data panel]

منابع درس:

1- D.N. Gujarati .Basi Econometrics(4thed) .Mc GrowHill Book Company.

۲- دن. گجراتی، ترجمه حمید ابریشمی، مبانی اقتصاد، انتشارات تهران.

۳- دکتر حسین عباسی نژاد و دکتر احمد تشکینی، اقتصاد سنجی کاربردی (پیشرفته)، دانشکده علوم اقتصادی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، تهران.

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمونهای کلاسی	۱۰٪
امتحانات	۶۰٪
مقاله گروهی	۳۰٪

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع درس: نظری

هدف کلی درس:

ارائه خلاصه ای جامع و در دسترس از نظریه نوین اقتصاد خرد و کاربرد آن در سیاستگذاری غذا و تغذیه است. این مهم از طریق تشریح یافته های اصلی و تاکید بر ساختار ریاضی مشترک در اغلب مسائل مربوط به اقتصاد خرد صورت خواهد پذیرفت. همچنین در این درس، سعی خواهد شد تا با ادبیات علمی پیشرفته تر در حوزه نظریه اقتصاد خرد ارتباط برقرار شود.

شرح درس:

در این درس، چگونگی تصمیم گیریهای اقتصادی توسط خانوارها و بنگاهها و رفتارهای آنها برای تعیین کمیت و قیمت کالاها و عوامل تولید و تخصیص منابع مورد بررسی قرار خواهد گرفت. همچنین مبانی سیاستهای اقتصاد خرد و نقش دولت در تخصیص منابع به بحث گذاشته خواهد شد.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت نظری):

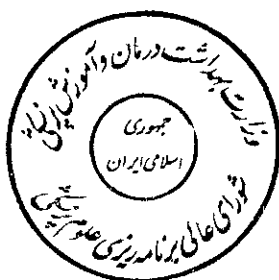
- الف - نظریه رفتار مصرف کننده: ترجیح ابراز شده، کشش تقاضا، به حداکثررسانی استفاده، ...
 ب - نظریه بنگاه: هزینه ها ثابت و متغیر، رفتار بنگاه در کوتاه و بلندمدت، به حداکثررسانی سود، ...
 پ - بازار: عرضه و تقاضا، تعادل، صنعت رقابتی، انحصار، رقابت انحصاری، ...
 ت - بازار عوامل: عرضه و تقاضای نیروی کار، ...
 ث - تعادل اقتصاد رقابتی: مطلوبیت پارتو، شکست بازار، مشکلات ترجیح اجتماعی، مداخله های دولتی، ...

منابع درس: (Latest edition)

- Henderson J.M. and R.E Quant.. Microeconomic Theory; A Mathematical Approach .Mc Graw Hill International Book Company.
- Jehle .G.A. and P.J. Reny. Advanced Microeconomic Theory .Addison Wesley Longman.
- Heyne .P. Microeconomics. Macmillan.
- Lavard .P.R.G. and A.A. Walters. 1987. Microeconomic Theory. Mc Graw .Hill Book Company.
- Nicholson .W. Microeconomic Theory: Basic Principles and extensions .South - Western Thomson Learning.
- Varian .H.R. Intermediate Microeconomics a Modern Approach .Norton.
- Varian .H.R.. Microeconomics Analysis. Norton.

شیوه ارزیابی دانشجوی:

آزمونهای کلاسی	٪۱۰
امتحانات	٪۶۰
مقاله گروهی	٪۳۰

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع درس: نظری

هدف کلی درس:

این درس بر شناخت ساختار نظام اقتصاد کلان و مسائل نظری و اختلاف نظرات موجود پیرامون این ساختار در حوزه غذا و تغذیه تمرکز دارد.

- مرور بالنسبه کاملی از تجربیات موجود در زمینه سیاستگذاری غذا و تغذیه را ارائه نماید.
- نظریه الاستاتیک تعیین درآمد را با نظریه نوین رشد ادغام کند. و
- ارتباطی را با ادبیات علمی پیشرفته تر در حوزه نظریه اقتصاد کلان برقرار نماید.

شرح درس:

این درس اصول اساسی مرتبط با تعیین درآمد واقعی، اشتغال و بیکاری، سطوح قیمت و تورم در یک اقتصاد باز و سیاستگذاری اقتصاد کلان را پوشش می دهد.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت نظری):

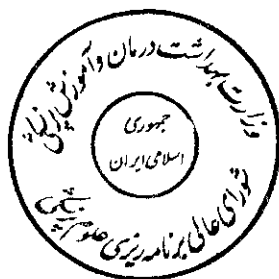
- الف - تقاضا در اقتصاد بسته: مصرف، سرمایه‌گذاری، عرضه و تقاضای پول، مدل LM - IS ...
- ب - تقاضا در اقتصاد باز: رژیم‌های میزان تبدیل، بازرگانی بین‌المللی و جریان سرمایه تعادل خارجی، مدل LM - IS ...
- پ - تقاضا، عرضه و قیمت: منحنی تقاضا، منحنی عرضه در کوتاه و بلندمدت، مدل عرضه-تقاضا و کاربرد آن در تعیین قیمت و درآمد واقعی، سیاست مدیریت تقاضا، مدل رشد نئوکلاسیک
- ت - تورم و بیکاری: الگوهای تورم، سیاستهای ضدتورمی، اشتغال کامل و میزان طبیعی بیکاری، انواع و دلایل بیکاری و سیاستهای کاهش بیکاری، ...

منابع درس: (Latest edition)

1. Branson .W.H. Macroeconomic theory and policy .Harper and Row .Publishers .New York.
2. Brown .W.S. Macroeconomics .Prentice - Hall International .INC.
3. Dernburg .T.F. Macroeconomics: Concepts ,Theories and Policies .Mc Graw - Hill.
4. Froyen .R.T. Macroeconomics ,Theories and Policies .Maxwell Macmillan.
5. Mankiw .N.G. Macroeconomics .Worth Publisher.
6. Romer .D. Advanced Macroeconomics .Mc Graw - Hill.

شیوه ارزیابی دانشجوی:

آزمونهای کلاسی	٪۱۰
امتحانات	٪۶۰
مقاله گروهی	٪۳۰

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم عمومی علم ریاضیات

شرح درس:

در این درس دانشجویان با مفاهیم اصلی ریاضیات، در مقوله های پایه حساب دیفرانسیل و انتگرال آشنا می شوند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

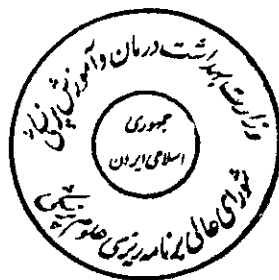
سریها در ریاضی معادلات خط و منحنی ها (سهمی، هذلولی، درجه دوم و سوم) حد و پیوستگی، مشتق و دیفرانسیل (توابع ضمنی، توابع ساده و مثلثاتی، مشتق مرتبه دوم)، انتگرال (توابع ساده و مثلثاتی) توابع، معادلات درجه اول دوم و سوم، توابع اکسپونانسیل

منابع اصلی درس:

۱ - کتاب های ریاضیات عمومی، حساب دیفرانسیل و انتگرال و سایر منابع معتبر بر اساس نظر استاد مربوطه.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

امتحان کتبی میان ترم و پایان ترم - سمینار - حضور فعال در کلاس

نام درس: ارزیابی وضعیت تغذیه جامعه (Community Nutrition Assessment) کد درس: ۱۵

پیش‌نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

در پایان این درس دانشجو باید قادر باشد:

- مبانی طراحی، اجرا و ارزشیابی بررسیهای تغذیه‌ای را با هدف ارزیابی وضعیت تغذیه‌ای تشریح کرده و به کار بندد.
- روشها و فنون مختلف مورد استفاده در ارزیابیهای تغذیه‌ای را تشریح کند.
- کتابچه‌ها یا دفترچه‌های راهنما برای بکارگیری و تعیین مفاهیم خطر و نشانگرهای شناسایی افراد در معرض خطر و روشهای اولویت‌سنجی در سطح جامعه را تهیه نماید.

شرح درس: مبانی و روشهای مورداستفاده در ارزیابی وضعیت تغذیه‌ای افراد/گروهها در یک جامعه

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی):

نظری:

۱- مروری کلی بر ارزیابی تغذیه‌ای

۱-۱- مروری بر اصول آمار و اپیدمیولوژی

۲-۱- اهداف و اهمیت

۳-۱- انواع نظامهای ارزیابی تغذیه‌ای

۴-۱- روشهای ارزیابی تغذیه‌ای

۵-۱- کمبودها/اضافه‌دریافتهای تغذیه‌ای و روشهای ارزیابی آنها

۶-۱- کفایت و کیفیت اندازه‌گیری (یعنی خطای اندازه‌گیری، پایایی، اعتبار)

۲- مروری بر روشهای ارزیابی تغذیه‌ای: اهداف، کاربردها و محدودیتهای، نحوه عمل، نمایه‌ها و استانداردهای مرجع

مورد استفاده، خطوط مرزی و راهنماهای مورداستفاده در تفسیر نتایج

۱-۲- تن‌سنجی تغذیه‌ای (اندازه‌گیریهای ترکیب بدن، ابزارهای تن‌سنجی، نمایه‌ها)

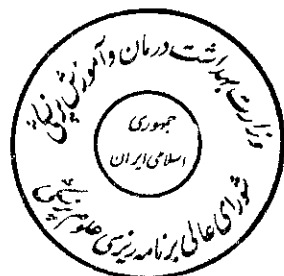
۲-۲- ارزیابی رژیم غذایی (در سطوح ملی، خانوار، فردی)

۳-۲- ارزیابی بالینی (علائم و نشانه‌های حاکی از کمبودهای تغذیه‌ای، راهنمی تفسیر علائم بالینی)

۴-۲- ارزیابی بیوشیمیایی و بیوفیزیکی

۵-۲- ارزیابی کارکردی (آزمونهای ذهنی و فعالیتهای زندگی روزانه، کیفیت زندگی)

۶-۲- استفاده از آمارهای حیاتی دارای اهمیت تغذیه‌ای

۳- کاربرد روشهای ارزیابی تغذیه‌ای در جامعه

- ۱-۲- جامعه: تعاریف، نیازها و منابع
- ۲-۲- ویژگیهای جمعیت‌های تحت‌خطر، گروه‌های آسیب‌پذیر از نظر فیزیولوژیک و افراد دارای نیازهای ویژه
- ۳-۲- اخلاق در انجام مطالعات جمعیتی
- ۴-۲- برنامه‌ریزی و اجرای ارزیابی وضعیت تغذیه جامعه
- ۵-۲- شیوه نگارش گزارش گزارش ارزیابی وضعیت تغذیه جامعه

عملی (کار گروهی):

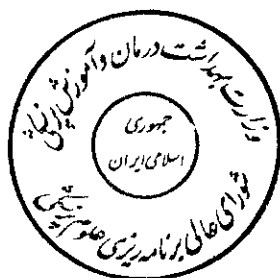
- ۱- تمرین روشهای مختلف ارزیابی تغذیه‌ای
- ۲- تهیه یک پیشنهاد پروژه با تأکید بر ارزیابی وضعیت تغذیه‌ای یک جامعه
- ۳- اجرای یک بررسی در جامعه با تأکید بر ارتقای مهارتها در تهیه و اعتبارسنجی پرسشنامه‌ها، گردآوری داده‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای رایانه‌ای
- ۴- تهیه یک گزارش ارزیابی وضعیت تغذیه‌ای جامعه براساس بررسی انجام شده.

منابع درس: (Latest edition)

1. Boyle MA ,Morris DHCommunity Nutrition in Action. West/Woodsworth ,USA.
2. Bakketeig ,L.S. 1998. Current Growth Standards ,Definitions ,Diagnosis and Classification of Fetal Growth Retardation. European Journal of Clinical Nutrition 52(S1): 1 - 4.
3. Cogill ,B. Anthropometric Indicators Measurement Guide. Washington DC: Food and Nutrition Technical Assistance ,Academy for Educational Development.
4. Owen F. Nutrition in Community: The Art of Delivering Services. Mosby Company ,USA.
5. Gibson ,R.S. Principles of Nutritional Assessment. New York: Oxford University Press.
6. Gibson ,R.S. Nutritional Assessment: A Laboratory Manual. New York: Oxford University Press.
7. Shetty ,P.S. and James ,W.P. Body Mass Index: A Measure of Chronic Energy Deficiency in Adults. Food and Agriculture Organization (FAO) Food and Nutrition Paper 56: 1 - 57. Rome: FAO.
8. World Health Organization (WHO). 1995. Physical Status: The Use and Interpretation of Anthropometry. Report of a WHO Expert Committee. WHO Technical Report Series 854. Geneva: WHO.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمونها (۵۰٪)
- تمرینات (۲۰٪)
- گزارش ارزیابی تغذیه‌ای یک جامعه (۳۰٪)

نام درس: عوامل اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و محیطی تعیین کننده در دریافت غذا و فعالیت بدنی کد درس: ۱۶
(Social, Cultural, Economic and Environmental Determinants of Food Intake and Physical Activity)

پیش نیاز یا همزمان: اقتصاد خرد (کد درس ۱۲) - اقتصاد کلان (کد درس ۱۳)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: در پایان درس، دانشجویان باید بتوانند یک درک جامعه از نقش تغذیه و امنیت غذایی در توسعه را نشان دهند.

شرح درس: بررسی کلی نظریه ها، شواهد و فصول مشترک مابین تغذیه، غذا و توسعه
رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

الف - نظریه توسعه و چشم اندازهای غذا و تغذیه

۱. معنی، اهداف و چالش های توسعه

۲. اهداف توسعه: اهداف توسعه هزاره

۳. تغذیه و امنیت غذا: یک عنصر مهم در توسعه

ب - ابعاد امنیت غذا و تغذیه

۱. نظریه تحول دموگرافیک (نظریه انتقال جمعیت)

۲. تاثیرات تغییرات جمعیت شناختی روی عرضه (تولید)، توزیع و مصرف غذا و تغذیه

۳. پیوند های مابین اشتغال، درآمد و تغذیه

۴. جایگزین های سیاست نسبت به ارتقا امنیت غذا و تغذیه

پ - تجارت و توسعه

۱. اهمیت تجارت بین الملل

۲. آثار تجارت بین الملل روی امنیت غذا و تغذیه

ت - امنیت غذا و تغذیه و توسعه

۱. عوامل تعیین کننده امنیت غذا و تغذیه

۲. وضعیت ایران از حیث امنیت غذا و تغذیه

۳. موضع گیری بخش غذا و تغذیه، سلامتی و رفاه نسبت به توسعه جهانی

ث - رژیم تجارت جهانی: از حمایت گرایی (Protectionism) تا اقتصاد تجارت آزاد

ج - نقش بیوتکنولوژی و غذاهای اصلاح شده ژنتیکی در امنیت غذا و تغذیه

ح - اطلاعات، جامعه و تکنولوژی

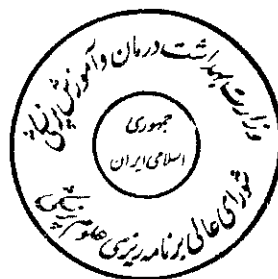

منابع درس: (Latest edition)

1. Behrman J. R. ,Foster .A. and Rozenzweig .M.R. ,“Dynamic Savings Decision in Agricultural Environments with Incomplete Markets .” Journal of Economic and Business Statistics .15(2): 282 _ 292 ,April ,1997.
2. Todaro .M.P. Economic Development in the Third World ,New York: Longman Group Limited.
3. Fafchamps .M. “Risk Sharing and Quasi _ Credit .” Journal of International Trade and Economic Development 9(3): 257 _ 278 ,1999.
4. Foster .A.D. and Rozenzweig .M.R. ,“Imperfect Commitment ,Altruism and Family: Evidence from Transfer Behavior in Low _ Income Rural Areas .” Review of Economics and Statistics .83(3): 389 _ 407 ,August 2001.
5. Kletzer .K.M. ,Asymmetries Information and LDC Borrowing with Sovereign Risk .” Econ. J. ,94: 287 _ 307 June 1984.
6. Ligon .E. ,“Risk Sharing and Information in Village Economies .” Review of Economic Studies .65(4) . October 1998.
7. Ligon .E. ,Thomas J.P. and Worall .T. ,Informal Insurance Arrangements in Village Economies . Department of Economics ,University of Warwick ,Coventry ,England ,April 1996. (mimeograph).
8. Stoeckel .A. and Borrel .B. ,Preferential Trade and Developing Countries ,Rural Industries Research and Development Corporation (RIRDC) Publication ,No. 01/116 ,2001.
9. World Bank ,(2004). Global Economic Prospects ,2005: Trade ,Regionalism and Development. World Bank ,Washington.
10. World Trade Organization ,(2003). “World Trade Report”
http://www.wto.org/english/news_e/pres03_e/pr348_e.htm

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون میان ترم (۳۵٪)
- مقالات ترمی هر دانشجو (۲۵٪)
- آزمون پایان ترم (۴۰٪)

هدف کلی درس: در پایان درس، دانشجو زمینه های نظری سازوکارهای ایجاد بیماریهای مرتبط با تغذیه و چگونگی تعیین نماگرهای تشخیصی و پیش آگهی برای ارزیابی را فراخواهد گرفت.

شرح درس:

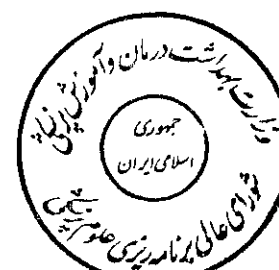
در این درس اهمیت نمایانگرهای عوامل خطرزا (ریسک) برای تشخیص و پیش بینی پی آمدهای بیماری، و نیز کاربرد روش تحقیق بحث می شوند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- کاربرد روشهای آماری در پژوهش های تغذیه
- مطالعات اپیدمیولوژیک: طراحی، انواع و موارد کاربرد
- برنامه ریزی و سازماندهی مطالعات بالینی
- انتخاب و تعیین (بیو) مارکرهای (DNA, RNA، پروتئین ها و متابولیت های واسطه)، عوامل خطرزا (ریسک) برای ایجاد بیماریهای مرتبط با تغذیه
- وضع تغذیه (درشت مغذی ها و ریزمغذی ها): بررسیهای تغذیه ای، تن سنجی، فراسنج های بیوشیمیایی/ آزمایشگاهی (فراسنجهای مربوط به وضعیت و کار، روش شناسی تجزیه شیمیایی پایه در آزمایشگاه، آماده سازی نمونه، و غیره)
- معیارهای ارزیابی نیازهای حداقل انرژی و مواد مغذی مبتنی بر شواهد و مدارک
- معیارهای کاهش عوامل خطرزا (ریسک) ی بیماری و پیشگیری بیماریهای مرتبط با تغذیه، اهمیت نشانگرها (مارکر) های بلاواسطه و پایانی

منابع درس: (Latest edition)

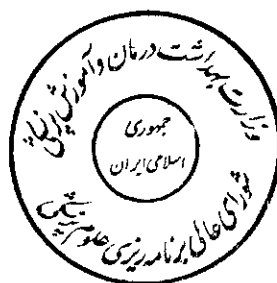
1. Sauberlich H.E. Assessment of Nutritional Status. Boca Raton: CRC Press .latest edition
2. Vellas B. ,Garry P.J. ,Guigoz Y. Mini Nutritional Assessment (MNA) ,Research and Practice in the Elderly. Basel: Karger .latest edition
3. Institute of Medicine. Food and Nutrition Board. Dietary Reference Intakes for Energy and Nutrients in five Volumes: 1997, 1998, 2000, 2002, 2005. Washington ,DC: National Academy Press.
4. Fenech M. Micronutrients and genomic stability: a new paradigm for recommended dietary allowances (RDAs). Food Chem Toxicol. 2002; 40: 1113 - 7.

5. German JB ,Roberts MA ,Watkins SM. Genomics and metabolomics as markers for the interaction of diet and health: lessons from lipids. J Nutr. 2003; 133(6 Suppl 1): 2078S - 2083S.
6. Bingham SA. Biomarkers in nutritional epidemiology. Public Health Nutr. 2002; 5: 821 - 7.
7. Willett W. Nutritional Epidemiology. Chap 8. Oxford .: Oxford University Press latest edition.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- تکالیف کتبی
- امتحان کتبی (در طول و پایان نیمسال)
- کارگروهی
- پروژه های ویژه

نام درس: تحلیل سیاستهای غذا و تغذیه (FOOD AND NUTRITION POLICY ANALYSIS) کد درس: ۱۸

پیش نیاز یا همزمان: کد درس ۰۷ (آمار حیاتی پیشرفته)

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس: در پایان این درس، دانشجویان باید توانایی توسعه مهارتهای لازم برای تبیین و تحلیل منتقدانه مسائل مربوط به سیاست های غذا و تغذیه، بکارگیری معیارهای مناسب برای تحلیل سیاستها و نهایتاً ارزشیابی راه حل های سیاستی جایگزین را داشته باشند.

اهداف ویژه: بطور مشخص، دانشجویان باید بتوانند:

۱. فرایند تحلیل سیاست را بیان نمایند؛
۲. ماهیت مساله "گذر تغذیه ای" را توصیف کنند
۳. نظریه های اقتصادی را برای تبیین آثار و نتایج سیاستهای مرتبط با غذا و تغذیه بکار گیرند.
۴. منابع داده ها و تکنیکهای تحلیلی مورد نیاز برای توسعه بینش های مرتبط با سیاست را بشناسند.
۵. سناریو های آتی و آثار مداخله ها و اقدامات ناشی از سیاستهای غذا و تغذیه را ارزیابی نمایند.

شرح درس:

در این درس، نظریه ها و کاربرد های رویکرد تحلیل سیاستها در زمینه غذا و تغذیه مورد بحث و بررسی قرار می گیرد. این درس دانشجویان را نسبت به سیاست عمومی (Public Policy) به عنوان یک رشته علمی و یک روش سیستماتیک تفکر درباره طراحی، گسترش و ارزیابی سیاست های کاربردی در حوزه غذا و تغذیه آشنا می سازد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

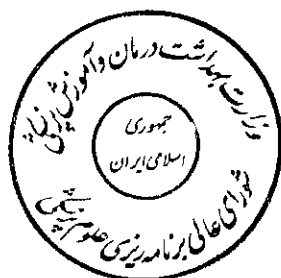
نظری:

الف - چارچوب تحلیل سیاست

۱. فرایند سیاست گذاری
۲. تحلیل سیاست در فرایند سیاست گذاری
۳. تحلیل سیاست و انتخابهای معقول
۴. پژوهش سنتی در برابر تحلیل سیاست

فرایند تحلیل سیاست

۱. ساختار بندی مسائل سیاست
۲. پیش بینی آینده سیاست
۳. پیشنهاد اقدامات سیاستی
۴. پایش پیامد های یک سیاست
۵. ارزشیابی عملکرد سیاست

عملی:

الف - مقدمه ای بر تحلیل سیاستهای غذا و تغذیه

۱. رابطه بین کشاورزی، غذا و تغذیه

الف) سیاست تغذیه‌ای

ب) سیاست غذایی

ج) سیاست غذا و تغذیه

۲. مصرف غذا و تغذیه

الف) مساله گذر تغذیه‌ای

ب) از توابع مصرف کالاها با تابع میزان دریافت هر یک از توانمندی - تقاضای کالری مورد نیاز

ج) شاخصهای سلامتی با پیامد های تغذیه ای

۳. چارچوب عرضه و تقاضای غذا

الف) عوامل موثر بر تقاضای غذا

ب) عوامل موثر بر عرضه غذا

ت) تحولات در منحنی های عرضه و تقاضا: عوامل متأثر از سیاست

ب - تحلیل سیاستهای نظام تولید غذا

۱. سیر تکامل سیاستهای کشاورزی در ایران

۲. مسائل فعلی سیاست

الف) نظام های تولید (Crop)

ب) نظام های تولید دام

ج) نظام های منابع کشاورزی - مسائل خاک و آب

د) سیاست های مربوط به داده (کاشت)

پ - تحلیل سیاستهای توزیع، بازاریابی و مدیریت

۱. قوانین تجارت - قوانین ملی و بین المللی

۲. سیاستهای خروجی بازار

۳. سیاست های ورودی بازار از جمله بازار کار

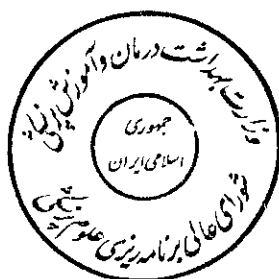
۴. مسائل توزیع

۵. مؤسسات فرایند غذا

۶. مسائل مربوط به مدیریت و ایمنی مواد غذایی

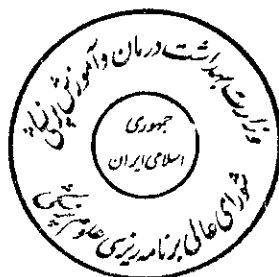
ت - تحلیل سیاستهای تغذیه ای

ث - تلفیق: مطالعات موردی

منابع درس: (Latest edition)

1. Bardach Eugene. A Practical Guide for Policy Analysis: The eightfold path to more effective problem solving. NY: Seven Bridges Press.
2. Cochran Charles and E.F. Malone. Public Policy: Perspectives and Choices. MCGraw - Hill Co. USA.
3. Haddad Lawrence .2003. What Can Food Policy Do To Redirect The Diet Transition? FCND Discussion Paper No. 165. International Food Policy Research Institute .Washington .D.C.
4. Kostova - Huffman .S.and H.H. Jensen. 2002. An Empirical Analysis of the Effects of Joint Decisions on Food Stamp Program .Temporary Assistance for Needy Families .and Labor Force Participation. Working Paper 02 - WP 314. Center for Agricultural and Rural Development , Iowa State University. Ames .USA.
5. Kostova - Huffman .S. and H.H. Jensen. 2003. Do Food Assistance Programs Improve Household Food Security? Recent Evidence from the United States. Working Paper 03 - WP 335. Center for Agricultural and Rural Development .Iowa State University. Ames .Iowa .USA.
6. Lester James P. and Joseph Stewart Jr. Public Policy: An Evolutionary Approach. Wadsworth/Thomson Learning .USA.
7. Maxwell Dan. 1998. Can Qualitative and Quantitative Methods Serve Complementary Purposes for Policy Research? Evidence from Accra. FCND Discussion Paper No.40. International Food Policy Research Institute .Washington .D.C.
8. Opsomer J.D. .H.H.Jensen .S.M. Nusser .D. Drignei .and Y. Amemiya.2002. Statistical Considerations for the USDA Food Insecurity Index. Working Paper 02 - WP307. Center for Agricultural and Rural Development .Iowa State University. Ames .Iowa .USA.
9. Opsomer J.D. .H.H. Jensen .and S. Pan. 2002. An Evaluation of the USDA Food Security Measure with Generalized Linear Mixed Models. Working Paper 02 - WP 310. Center for Agricultural and Rural Development .Iowa State University. Ames .Iowa .USA.

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون میان ترم (۲۰٪)

آزمون پایان ترم (۳۰٪)

ارائه مقاله پیرامون مسائل مربوط به سیاست (۵۰٪)

تبصره ۱: آزمون میان ترم فقط بخش نظری درس را در بر می گیرد؛ در حالیکه آزمون پایان ترم همه موضوعات مورد بحث را شامل می شود.

تبصره ۲: مقاله مربوط به مسائل مرتبط با سیاست، شامل یک مقاله در حداکثر ۲۰ صفحه خواهد بود که به تحلیل یک سیاست مرتبط با موضوع مورد علاقه دانشجو می پردازد.

هدف کلی درس: در پایان این درس، دانشجویان باید توانایی توسعه مهارتهای لازم برای ترجمه نتایج مطالعات علمی به اسنادی که برای متولیان گوناگون از جمله سیاستگذاران قابل درک باشند، داشته باشند.

اهداف اختصاصی: دانشجویان در پایان این درس باید بتوانند:

- یک سیاست مبتنی بر علم و متولیان آنرا توصیف نمایند.
- اشکال گوناگون استراتژی های ارتباطی را که می توان برای متولیان متفاوت بکار برد را تشریح نمایند.
- یک برنامه ارتباطی را طراحی کنند.
- یک برنامه یا طرح ارتباطی را با تاکید ویژه روی نیازهای افراد مرتبط با سیاستهای غذا و تغذیه، اجرا نمایند.
- اثر بخشی استراتژی های ارتباطی را ارزشیابی کنند.

شرح درس: این درس طراحی، اجرا و ارزشیابی استراتژی های ارتباطی برای سیاستهای مبتنی بر علم مرتبط با متولیان معین بویژه سیاستگذاران مورد بحث قرار می گیرد.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۳۴ ساعت عملی):

الف - سیاست مبتنی بر علم و متولیان آن

۱. متولیان درباره علم چگونه می اندیشند
۲. اولویت های متولیان
۳. تقسیمات فرهنگی
۴. تقسیمات زبان شناختی
۵. زبان تحلیل هزینه - فایده

ب - طراحی، اجرا، و ارزشیابی استراتژی های ارتباطی مبتنی بر علم

۱. طراحی یک برنامه یا طرح ارتباطی

الف) اهداف استراتژیک

ب) اهداف ارتباطی

پ) مخاطبین هدف

ت) پیامهای کلیدی

۲. اجرای طرح یا برنامه ارتباطی: روش های ارتباط

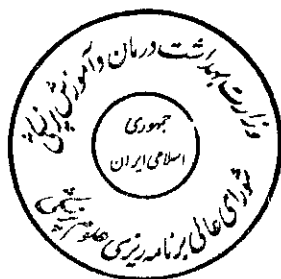
الف) انتشارات: خلاصه سیاستها

ب) ارتباط چهره به چهره: مشاوره های ملی و محلی

پ) روشهای الکترونیکی

ت) ترویج غیر مستقیم: پژوهش افکار عمومی

۳. اندازه گیری اثربخشی استراتژی های ارتباطی

الف) روشهای کمی
 ب) روشهای کیفی
 پ - معرفی اصلاحات مبتنی بر علم به:
 الف) رسانه ها
 ب) دولت
 پ) جامعه مدنی
 ت) صنعت
 ث) گروه های مذهبی

منابع درس: (Latest edition)

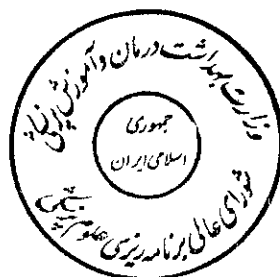
1. Cribb Julian and T.S. Hartomo. 2002. Sharing Knowledge: A Guide to Effective Science Communication .CSIRO Publishing ,Australia.
2. Gray .G. 2000. Engaging Politicians and the Community in a Dialogue for Science. Federation of Australian Scientific and Technological Societies.
3. Parsons .W. 2001. Scientists and Politicians: The Need to Communicate. Public Understanding of Science .10 .303 - 314.
4. Roederer JG. 1998. Communicating with the Public .Politicians and the Media . COSTED Occasional Paper No.1 July.UNESCO.
5. Rola .A. C. J.PT Liguton and D.D.Elazegui. 2005. How Can Community - based Research Influence National Level Policy? Water Management in the Phillippines. Public Policy. UP - CIDS .forthcoming.
6. Tollini .H. 1998. Policy and Research: Loops of a Spiral? In. Tabor .S and D. Faber. (Eds). Closing the Loop: From Research on Natural Resources to Policy Change. Policy Management Report # 8 .European Centre for Development Policy Management (ECDPM)/ International Service for National Agricultural Research (ISNAR). The Netherlands. pp 22 - 24.

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون میان ترم (۲۵٪)

آزمون پایان ترم (۲۵٪)

پروژه کلاسی: طراحی و اجرای یک برنامه یا طرح ارتباطی (۵۰٪)

نام درس: فرآیندهای سیاستگذاری غذا و تغذیه (FOOD AND NUTRITION POLICY PROCESSES) کد درس: ۲۰

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: در پایان این درس، دانشجو باید بتواند در فرایند سیاست گذاری مشارکت کند و به نوبه خود آنرا ارتقا و اصلاح نماید.

اهداف اختصاصی: بطور مشخص، دانشجویان این درس باید بتوانند:

۱. نظامهای گوناگون سیاسی و حکومتی را مقایسه کنند.
۲. سیاست عمومی را به عنوان یک مفهوم و یک رشته مطالعاتی تعریف نماید.
۳. مراحل و فعالیتهای مختلف سیاست گذاری در ایران و دیگر کشورهای منطقه خاور میانه را نام برده و شرح دهند.
۴. فرایند سیاست گذاری غذا و تغذیه را شرح دهد.
۵. عوامل یا نیروهای مؤثر بر سیاست غذا و تغذیه را تحلیل نماید
۶. دینامیسم و تفاوت های تدوین و اجرای سیاستهای غذا و تغذیه در سطوح مختلف حکومتی را شرح دهند.
۷. دست اندر کاران کلیدی در سیاستگذاری غذا و تغذیه (دینفعان، هواخواهان، صاحب منصبان برگزیده، رسانه ها، مسئولان قانون گذاری و نهادهای دولتی) را مشخص و نقش ها، انتظارات و استراتژی های چند گانه آنها را در فرایند سیاست عمومی تبیین نماید.

شرح درس: در این درس، دانشجویان مفاهیم کلیدی، نظامها، فرایندها، دست اند کاران، نهادهای دخیل در سیاستگذاری غذا و تغذیه در ایران و دیگر کشورهای منطقه خاور میانه آشنا می شوند.

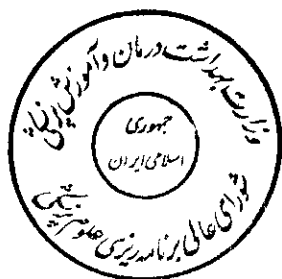
رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

الف - نظام های سیاسی و سیاست عمومی

۱. بررسی نظام های سیاسی و حکومتی (در مقام مقایسه با نظام موجود در ایران)
۲. تعریف سیاست عمومی و رشته مطالعاتی سیاست عمومی
۳. رویکرد های مختلف به فرایند سیاست گذاری
۴. سیاست های ایران و نظریه سیاست عمومی
۵. فرهنگ سیاسی، اقتصاد و سیاست عمومی
۶. سیاستگذاری در ایران و زمینه جهانی

ب - فرایند سیاست عمومی

۱. نظریه های سیاستگذاری عمومی (Public Policy Making)
 ۲. زمینه و فرایند سیاست گذاری غذا و تغذیه در ایران
 ۳. استفاده از دانش سیاست در فرایند سیاستگذاری
 ۴. مراحل فرایند سیاست گذاری
- تعریف مشکل و تعیین دستور کار (Agenda setting) -
- تدوین سیاست
- تصمیم گیری / اقتباس

- بودجه بندی و ایجاد منابع
- اجرای سیاست
- پایش عملکرد سیاست
- ارزشیابی آثار و نتایج سیاست

۵. انتقال سیاست

۶. ترویج، مذاکره و هواخواهی در سیاست

۷. ترتیبات نهادی در سیاستگذاری

۸. ملاحظات اخلاقی در سیاست گذاری

۹. ارزیابی عملکرد فرایند سیاست گذاری

ت - حوزه های سیاست غذا و تغذیه

۱. نظام غذا و تغذیه (منابع، تولید کننده، مصرف کننده، تغذیه و سلامت)

۲. فراهم بودن و دسترسی غذا

۳. دانش و انتخا بهای فردی در مورد غذا

۴. عرضه و امنیت پایدار غذایی در سطح خانوار

۵. امنیت تغذیه‌ای

۶. ارتقای سلامتی و پیشگیری از کمبود های تغذیه ای و بیماری های مزمن

ث - دست اندر کاران در فرایند سیاست گذاری

۱. شاخه قانون گذاری حکومت (قوه مقننه)

۲. شاخه اجرایی یا بوروکراسی به مثابه سیاست گذار

۳. گروههای ذی نفع و سیاست گذاری در عمل

۴. نقش مجلس در سیاست گذاری

۵. نقش رهبران مذهبی

ج - آینده سیاست غذا و تغذیه

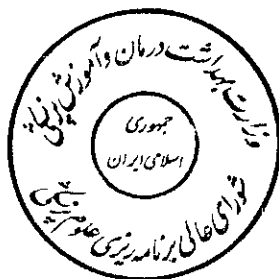
۱. به سوی تلفیق بیشتر، نگاهی به جلو و بیرون

۲. تدوین سیاست های مبتنی بر نتیجه و اثر

۳. مشارکت دادن دیگر متولیان/ذینفعان

۴. طراحی سیاستهای جامع، عادلانه و مبتنی بر شواهد

۵. فراگیری از طریق تجربیات

منابع درس: (Latest edition)

1. Kingdom John W. Agendas, Alternatives and Public Policies. New York: Longman.
2. Paul. A. Sabatier (eds) Theories of Policy Process. Boulder: Westview
3. Thomas A. Birkland. An Introduction to the Policy Process: Theories, Concepts and Models of Public Policy Making. Armonk, NY: M. E. Sharpe. ISBN: 0 - 7656 - 0418 - 3
4. Anderson, James Public Policymaking. Boston

5. Rushefsky ,mark E. and Kent Patel (1998). Politics ,Power and Policy Making: The Case of Health Care Reform in the 1990s. Armonk ,NY: M. E. Sharpe
6. Van Horn ,Carl E. & Baumer ,Donald C. & Gormley Jr. ,William T. Politics and Public Policy , 3rd ed. CQ Press ,Wasshington DC. ISBN # 1568024835
7. Eugene Bardach. A Practical Guide for Policy Analysis: The Eight path to more effective problem solving. NY: Seven Bridges Press.
8. Clemons ,Randall S. et al . Public Policy Praxis _ Theory and Pragmatism: A case approach , Prentice Hall Inc. ,Upper Saddle River ,New Jersey.

نشریات مرتبط:

Policy Studies Journal
 Policy Studies Review
 Journal of Policy Analysis and Management

شیوه ارزیابی دانشجو:

- مشارکت در کلاس (۱۰٪)
- ارائه مقاله ترم (۳۰٪)
- آزمون نهایی (پایان ترم) (۴۰٪)
- ارائه های شفاهی درباره فرایند سیاست (۲۰٪)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در پایان این درس، دانشجو باید بتواند مدیریت سیستم های غذا را تحلیل نماید. این درس همچنین ابزارهای اساسی تحلیل را معرفی و مسائل استراتژیک مؤثر بر قدرت رقابت و کارایی سیستم های غذا را بحث خواهد کرد.

اهداف اختصاصی بطور خاص، دانشجویان باید بتوانند:

۱. نشانگان سیستم غذایی مبتنی بر "تولید و فروش کالاهای کشاورزی" (Agribusiness) را بحث نمایند؛
۲. مفهوم خوشه های صنعتی، سنجه پذیری (Benchmarking) و تحلیل زنجیره عرضه را بکار ببرند؛
۳. مسائل استراتژیک مرتبط با مدیریت عرضه غذا را تبیین نمایند

شرح درس:

تحلیل سیستم های غذا پایه اساسی "تولید و فروش کالاهای کشاورزی" تلفیقی است. این درس کلیدی از سیستم "تولید و فروش کالاهای کشاورزی" از مرحله عرضه ورودی تا محله تولید مزرعه ای و برداشت، پردازش و توزیع (بازاریابی) را مطابق با تقاضای ملی و بین المللی فراهم می کند. آن همچنین مفهوم تحلیل خوشه های صنعتی، رقابت پذیری جهانی هزینه ها و سنجه پذیری را معرفی می کند. علاوه بر این، این درس مباحثی مانند نگرانی های توسعه، بسته بندی، کیفیت تولید و امنیت غذا را در بر می گیرد.

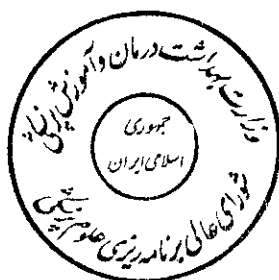
رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- سیستم غذایی مبتنی بر تولید و فروش کالاهای کشاورزی

۱. خرده سیستم عرضه ورودی
۲. خرده سیستم تولید / برداشت
۳. خرده سیستم پردازش/ذخیره سازی
۴. خرده سیستم توزیع (بازاریابی)
۵. خرده سیستم تقاضا
۶. سیستم تلفیقی

- تحلیل خوشه صنعتی

۱. محیط های فیزیکی / مرتبط با سیاست، که بنگاههای غذایی مبتنی بر تولید و فروش کالاهای کشاورزی در آن عمل می کنند
۲. مؤلفه ها و پیوند های خوشه صنعتی
۳. مفهوم جوهری (ذاتی) صنعت
۴. صنایع حمایتی / مرتبط
۵. بنیان های اقتصادی / عامل اهداها (بخشش ها)

۶. تکلیفی برای دانشجویان: تحلیل یک خوشه صنعتی در ایران

- تحلیل رقابتی: نیروهای پنج گانه پورتر (Porter's)

۱. رقابت در میان رقبای موجود
۲. تهدید وارد شدگان (رقبای جدید)
۳. تهدید تولیدات و خدمات جانشین
۴. قدرت چانه زنی خریداران
۵. قدرت چانه زنی عرضه کنندگان

- استراتژی های رقابتی

۱. توصیه های (رهنمودهای) پورتر پیرامون استراتژیهای کلی سه گانه

a. رهبری هزینه

b. افتراق

c. تمرکز

۲. ریسکهای استراتژیهای کلی

۳. لوازم و تجهیزات ساختار سازمانی

- زنجیره ارزشی، مزایای رقابتی و سنجه پذیری

۱. چارچوب زنجیره ارزشی

۲. سیستم ارزشی بنگاه

a. فعالیتهای اولیه

b. فعالیتهای حمایتی

۳. سنجه پذیری

- بسط، پردازش، بسته بندی و مسائل بازاریابی تولید

۱. فرصتهای بازار یابی و موانع کشورهای در حال توسعه

۲. پردازش و بسته بندی غذا: بررسی موردی غذاهای حلال

- مسائل استراتژیک بیوتکنولوژیک و کیفیت و ایمنی غذا

۱. غذاهای تبدیل یافته ژنتیکی، برچسب زنی و جنبش غذاهای GM

۲. تضمین کیفیت ایمنی غذا، تحلیل مخاطره سطوح کنترل مهم (HACCP) و استانداردهای کیفیت غذا (Codex

Alimentarius)

منابع درس: (Latest edition)

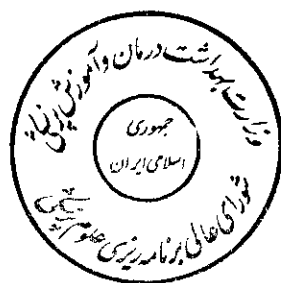
1. Aaker Sons New York ., Strategic Market Management. David John Wiley. .
2. Atkins ,Peter and Ian Bowler. Food in Society: Economy ,Culture and Geography. Arnold , London.
3. Cerexhe ,Peter and John Ashton. Risky Foods ,Safer Choices. UNSW Press. Sydney.
4. Christopher ,Martin., Logistics and Supply Chain Management. Financial Times - Prentice Hall. London.

5. Fulton .M. .The Economics of Co - operatives. University of Saskatchewan.
6. Fulton .M. and K. Sanderson. Co - operatives and Farmers in the New Agriculture. Center for the Study of Co - operatives. University of Saskatchewan.
7. Webster .T... Managerial Economics: Theory and Practice. Academic Press.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون میان ترم (۳۰٪)
- مقاله ترمی (۳۵٪)
- آزمون نهایی (پایان ترم) (۳۵٪)

هدف کلی درس: در پایان این درس، دانشجویان باید توانایی طراحی برنامه های مداخله ای سطح جامعه مبتنی بر روانشناسی اجتماعی را داشته باشد و عوامل تعیین کننده خرد و کلان در انتخاب غذا و رفتارهای تغذیه ای را مشخص نمایند.

شرح درس: این واحد درسی به این مهم می پردازد که چگونه عوامل اجتماعی - روانشناختی انتخابهای غذایی و رفتارهای تغذیه ای را تعیین می کنند. این درس، همچنین در پی ارتقا و درک کاربرد نظریه های مبتنی بر روان شناسی اجتماعی در طراحی، مدیریت، و ارزشیابی برنامه های مداخله تغذیه ای در سطح جامعه است.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

الف - جامعه شناسی و روان شناسی انتخاب غذا و رفتار تغذیه ای

ب - انتخاب غذا و عوامل اجتماعی - روان شناختی موثر

پ - نظریه های کاربردی جامعه شناختی در زمینه انتخاب غذا

۱. نظریه انتخاب عقلانی (Becker, Coleman)

۲. سرمایه فرهنگی و منش (Bourdieu) (Habitus)

۳. نظریه جامعه بیم زده (Risk) (Beck)

۴. نظریه حالات انتظاری

۵. فمینیسم

ت - نظریه های کاربردی روان شناختی در بحث انتخاب غذا

۱. قانون همنوایی هرن استین (Herrnstien's)

۲. نظریه ارتزاق جویی اپتیمال

۳. نظریه انتظار - ارزش

۴. مدل باورهای سلامتی

۵. نظریه انگیزه پیشگیری

۶. نظریه کنش معقول

۷. نظریه کنش برنامه ریزی شده

۸. نظریه شناخت اجتماعی

- بازنگری سیستماتیک (فرایند تحلیل) مطالعات روانشناسی اجتماعی در مورد انتخاب غذا و رفتارها و مداخلات تغذیه ای

- ماهیت و نحوه تغییر نگرش در غذا و تغذیه

- عمومی کردن علوم تغذیه به مثابه یک فرایند تغییر نگرش (غذا و تغذیه در حوزه عمومی)

- مداخله های مبتنی بر تئوری برای تغییر نگرش و رفتار

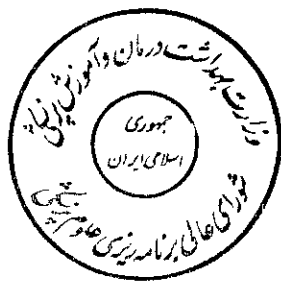

منابع درس: (Latest edition)

1. Aizen J. (1998) Models of Human Social Behavior and Their Application to Health Psychology *Psychology and Health* 13 ,pp. 735 - 739.
2. Aizen J. & Fishbein M. (2000) Attitude and the Attitude - behavior Relations: Reasoned and Automatic Processes *European Review of Social Psychology* 11 ,pp. 1 - 33.
3. Conner M. & C. J. Armitage *The Social Psychology of Food* .Buckingham: Open University Press.
4. Conner M. Norman P. & R. Bell (2002) The Theory of Planned Behavior and Healthy Eating *Health Psychology* 21 ,pp. 194 - 201.
5. Glanz K Rimer BK and Lewis FM .(Eds.). *Health Behavior and Health Education*. Jossey - Bass .USA
6. Norman P. Abraham C. & M. Conner (Eds.) *Understanding and Changing Health Behaviors: From Health Beliefs to Self - Regulation* Reading: Harwood Academic Press.
7. Rutter D. R. & Quine L. (Eds.) (2002) *Changing Health Behavior: intervention and Research with Social Cognition Models* .Buckingham: Open University Press.
8. Wolgeng S. *Social Psychology and Health* .Buckingham: Open University Press.

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (نهایی) (۵۰٪)
مقالات ترمی (۲۰٪)
ارائه ها و سمینارهای کلاسی (۲۰٪)

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس: در پایان این درس، دانشجویان باید توانایی کاربرد اصول تهیه و تحلیل پروژه، با تاکید بر پروژه‌های غذا و تغذیه را داشته باشد.

اهداف اختصاصی بطور مشخص، دانشجویان باید بتوانند:

- مفاهیم نظری اصلی و اصول زیر بنایی تحلیل پروژه را شرح دهند.
 - پروژه های غذا و تغذیه ای را که برای توسعه ملی مهم هستند، شناسایی، طراحی و ارزشیابی کنند.
 - مسائل نظری و قضاوت‌های ارزشی در تحلیل و برنامه ریزی پروژه های غذا و تغذیه را مورد بحث و تحلیل قرار دهند.
- شرح درس: در این درس، اصول تحلیل پروژه و کاربرد آنها، با تاکید بر پروژه های غذا و تغذیه، شناسایی، آماده سازی و ارزشیابی ex ante پروژه های غذا و تغذیه، پایش و ارزشیابی پروژه های غذا و تغذیه از مباحث محوری این درس است.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

نظری:

الف - مقدمه ای بر تحلیل اقتصادی و برنامه ریزی پروژه ها

- مروری بر برنامه ریزی توسعه
- رویکرد پروژه‌ها به توسعه ملی
- چرخه پروژه

ب - مبانی مفهومی تحلیل هزینه - فایده (CBA)

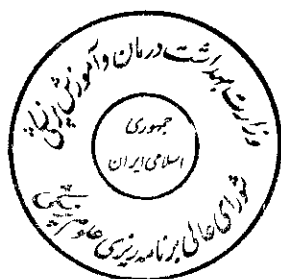
- تحلیل هزینه - فایده به مثابه یک شاخص اندازه گیری کارایی
- موارد استفاده و محدودیتهای تحلیل هزینه - فایده
- تحلیل هزینه - فایده در مقابل تحلیل هزینه - اثربخشی (CEA)
- ملاحظات در تحلیل پروژه های غذا و تغذیه

پ - شناسایی و طراحی پروژه

- برنامه توسعه پنج ساله ایران
- طراحی پروژه های غذا و تغذیه در ایران
- ریشه های طراحی پروژه (اندیشه پروژه)

ت - جنبه های آماده سازی و تحلیل پروژه

- بازار
- جنبه های فنی
- سازمان و مدیریت

- بعد اجتماعی - اقتصادی
- محیط
- مسائل مالی
- بعد اقتصادی

ث - تحلیل مالی

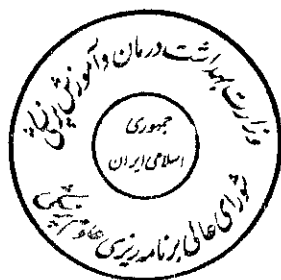
- شناسایی و ارزش گذاری هزینه ها و بهره ها
- سرمایه گذاری و خدمات وام دهی
- تقریرات مالی برای تحلیل پروژه
- ارزش زمانی پول
- انتخاب نرخ نزول
- تعدیل تورم
- شاخص های اندازه گیری ارزش پروژه و معیار های تصمیم گیری
- تحلیل حساسیت

ج - تحلیل اقتصادی

- ضرورت تحلیل اقتصادی
- تغییر رویکردها از تحلیل مالی به تحلیل اقتصادی
- شاخص های اقتصادی اندازه گیری ارزش پروژه و معیار های تصمیم گیری
- اجرا، پایش و ارزشیابی پروژه
- ملاحظات اجرای پروژه
- دلایل شکست پروژه
- چهارچوب پایش و ارزشیابی پروژه
- طراحی یک نظام پایش و ارزشیابی پروژه

عملی :

- شناسایی پروژه های بالقوه
- جنبه های بازار در تحلیل پروژه
- جنبه های فنی تحلیل پروژه
- شناسایی و ارزش گذاری هزینه ها و منافع
- ارزش زمانی پول
- بعد سازمانی و مدیریتی تحلیل پروژه
- ابعاد اجتماعی - اقتصادی تحلیل پروژه
- بعد محیطی در تحلیل پروژه
- تحلیل مالی
- تحلیل اقتصادی

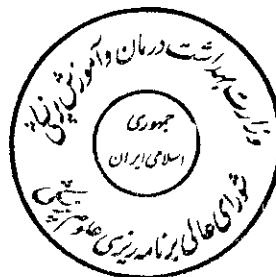

منابع درس: (Latest edition)

1. Asian Development Bank. Handbook for the Economic Analysis of Health Sector Projects..
2. Boardman .A.E. ,Greenberg .D.H .Vining .A.R. and D.L. Weimer. Cost - Benefit Analysis: Concepts and Practice. New Jersey: Prentice - Hall Inc
3. Gittinger .J. F.. Economic Analysis of Agricultural Projects. Economic Development Institute. World Bank .Washington .D.C..

شیوه ارزیابی دانشجو :

- مطالعه قابلیت اجرایی (Feasibility) (۲۵٪)
- مقاله ترم (۲۵٪)
- آزمون میان ترم (۲۵٪)
- آزمون پایان ترم (۲۵٪)

نام درس: برنامه ریزی و مدیریت راهبردی (استراتژیک) (Strategic Planning and Management) کد درس: ۲۴

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: در پایان این درس، دانشجویان باید مهارت برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک و بکارگیری آن در سازمان هایی که برنامه ریزی، مدیریت و ارائه خدمات غذا و تغذیه آنها را عهده دار می شوند، کسب نمایند.

اهداف اختصاصی:

بطور مشخص، دانشجویان باید بتوانند:

۱. نقش برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک را در نظام غذا و تغذیه شرح دهند.
۲. چگونگی انجام یک بررسی اجمالی محیطی از محیط درونی و بیرونی یک سازمان را با استفاده از تحلیل SWOT نشان دهند.
۳. ظرفیت یک سازمان را در ترویج یک مواجهه استراتژی قابلیتها برای تحقق چشم انداز، رسالت، ارزشها، مأموریت و اهداف سازمان تدوین نمایند.
۴. یک برنامه عمل یا طرح کار برای تشخیص چشم انداز، مأموریت و اهداف سازمان تهیه نمایند.
۵. شاخص های اندازه گیری عملکرد برنامه ریزی استراتژیک را به مثابه اساس پایش و کنترل مشخص نمایند.
۶. روابط بین کارایی، بهبود فرایند و صرفه جویی هزینه در سازمان های غذا و تغذیه را در ارتباط با مدیریت استراتژیک تبیین نمایند.

شرح درس:

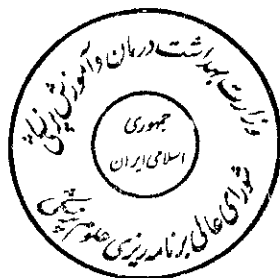
مبانی نظری و عملی برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در ارتباط با طراحی و اجرای سیاستهای غذا و تغذیه برای جامعه و سازمانهای غیر دولتی موضوع اصلی این درس است. در این درس، اصول، بنیان ها و فرایند توسعه و اجرای برنامه ریزی مدیریت استراتژیک در سازمانهای عهده دار مدیریت برنامه ها و خدمات غذا و تغذیه مورد بحث قرار می گیرد.

رنوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

الف - مقدمه ای بر برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک

ب - مراحل برنامه ریزی استراتژیک

۱. موافقت اصولی با استفاده از فرایند برنامه ریزی استراتژیک
۲. مشخص نمودن تعهدات و یا رسالت سازمان
۳. مشخص کردن محیط بیرونی (فرصت ها و تهدیدها)
۴. مشخص کردن محیط درونی (نقاط قوت و ضعف)
۵. تعریف مسائل استراتژیک پیش روی سازمان
۶. بر پا کردن یک دورنمای سازمانی اثربخش برای آینده سازمان و مشخص نمودن ارزش ها و فلسفه های حاکم بر سازمان

۷. تدوین استراتژی ها و طرح هایی برای مدیریت و حل و فصل مسائل

۸. اجرای موفق استراتژی ها و طرح ها

۹. سنجش مجدد و بازنگری استراتژی ها و طرح ها

پ - ظرفیت سازی برای برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک

ت - نقشهای رهبری در تحقق عملی مدیریت استراتژیک

ث - مدیریت استراتژیک: کلید مدیریت اجرای سیاست غذا و تغذیه

منابع درس: (Latest edition)

1. Hitt .Michael A. .R. Duane Ireland and Robert E. Hoskisson (2003) Strategic Management: Competitiveness and Globalization (Concepts) ,5th edition - South - western: Mason (Ohio)
2. Patricia Keehley .Steve Medlin .Sue Macbride and Laura Longmire. Benchmarking for Best Practices in the Public Sector. Jossey - Bass (A Willey Company). ISBN # 787902993
3. Garreth Morgan. Images of Organization - the Executive Edition .Berrett - Koehler Publishers Inc. San Francisco. ISBN #15767750388.
4. Mintzberg and J. B. Quinn .The Strategy Process: Concepts ,Contexts and Cases. Prentice Hall . Upper Saddle River .NJ (3rd edition) ISBN 0 - 13 - 234 - 3 - 5
5. Hitt .Ireland and Hoskisson. Strategic Management .Competitiveness and Globalization. South - Western Company. ISBN #032241147796.
6. Craig .Dreesgen .ed. Fundamentals of Arts and Management.Arts Extension Service. University of Massachusetts. Amherst

مجلات و نشریات ادواری مرتبط:

1. Academy of Management Journal
2. Administrative Science Quarterly
3. California Management Review
4. Harvard Business Review
5. Journal of Management
6. Management Review
7. Society for the Advancement of Management (SAM) journal

شیوه ارزیابی دانشجو:

- مشارکت در کلاس (۱۰٪)
- آزمون میان ترم (۲۵٪)
- آزمون پایان ترم (۲۵٪)
- گزارش یا پروژه گروهی دانشجویان و ارائه آن (۴۰٪)

هدف کلی درس: در پایان درس، دانشجو باید بتواند نظریه ها، روشها و کاربردهای اقتصاد خانوار را شرح دهد.

اهداف اختصاصی:

۱. مفاهیم نظری تولید، مصرف و انتخابهای خانوار را شرح دهد.
۲. عوامل موثر بر علائق و رفتارهای خانوار را شناسایی و بحث کند.
۳. سیاستهای اقتصادی موثر بر اقتصاد خانوار را توضیح دهد.

شرح درس: نظریه ها، روشها و کاربرد اقتصاد خانوار، روابط اقتصادی میان تولید و مصرف و تاثیر آن بر رفتارهای مصرف فرد و خانوار.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

الف - مدل‌های تولید

۱. نظریه

۲. شواهد پیشین

ب - مدل‌های پویای تولید خانوار

پ - تولید کالاهای market - non در خانوار: تولید مثل و سرمایه گذاری روی فرزندان

ت - غذا، تغذیه و بازار کار

ث - ساختار خانوار و ازدواج

ج - برنامه های درون زا

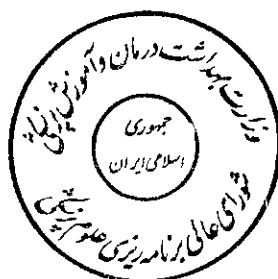
چ - تخصیص درون خانوار - مدل‌های unified

ح - تخصیص درون خانوار - مدل‌های کلی تر

خ - استراتژی های smoothing مصرف خانوار

۱- نقش خانواده

بیمه، بازار و تکنولوژی اعتباری

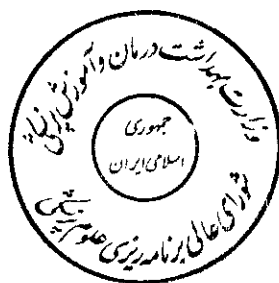

منابع درس:

1. Attanasio ,O. 1999. "Consumption" in Handbook of Macroeconomics J. Taylor and M. Woodford (eds). Elsevier Science.
2. Deaton ,A. 1992. Understanding Consumption. Oxford University Press.
3. Deaton ,A and J. Muellbauer. 1980. Economics and Consumer Behavior. Cambridge University Press.
4. Pollack and Wales. 1992. Demand System Specification and Estimates
5. Hayashi ,F. 1997. Understanding Saving. MIT Press

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون میان ترم ۳۰٪
- مقاله ترم ۳۵٪
- آزمون نهایی ۳۵٪

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در پایان این درس، دانشجویان باید بتوانند:

۱. روابط سببی مابین متغیرها، بویژه اثر سیاست ها و مداخله های حوزه غذا و تغذیه را اندازه گیری و درک نمایند.
۲. مهارتهای تحلیلی و آماری مورد نیاز برای پژوهش در ادبیات (پیشینه) کاربردی پیشرفته غذا و تغذیه را کسب نمایند.
۳. با استفاده از مقالاتی درباره سیاست های غذا و تغذیه، چگونگی انعکاس و تبیین روش های آماری در ادبیات کاربردی پیشرفته علوم اجتماعی را فرا گیرند؛ و
۴. در راستای تشخیص سئوالات پژوهشی و نگارش عبارات و گفتار های مرتبط به مساله با درنظر گرفتن یک رویکرد تحلیلی پیشرفته عملی حرکت کنند.

شرح درس:

این واحد درسی، رویکرد ها، تکنیک ها و کاربردهای روش های کمی و آماری را معرفی و بررسی می کند. این درس اصولاً باید دانشجویان را قادر به فهم و ارزشیابی مطالعات آماری و کمی موجود در دامنه متنوعی از حوزه ها و رشته های مرتبط مثل علوم بهداشتی و پژوهش های مربوط به سیاست غذا و تغذیه سازد.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت نظری):

الف - رگرسیون ساده و چند گانه و کاربرد آنها در مطالعات غذا و تغذیه

۱. آماره های آزمون
۲. مساله چند خطی بودن و تشخیص غلط
۳. تبدیل متغیرها
۴. متغیر های تصنعی
۵. متغیر های تقریبی و واحد های اندازه گیری
۶. پیش بینی
۷. همبستگی متوالی (سریال) و هم خطی
۸. ناهمگنی واریانس ها (Heteroskedasticity)
۹. خطای اندازه گیری و انواع آن
۱۰. مدل های پویای ساده

ب - معادلات همزمان و کاربرد آنها در مطالعات غذا و تغذیه

۱. مساله شناسایی
۲. تورش/اریب

۳. حداقل مربعات غیر مستقیم

۴. متغیر های ابزاری

۵. حد اقل مربعات دو مرحله ای

پ - روش های چند متغیره آماری و کاربرد آنها در مطالعات غذا و تغذیه

۱. تحلیل عاملی و تجزیه به مؤلفه های اصلی

۲. تحلیل خوشه ای

۳. رگرسیون لجستیک

۴. مدل های پروبیت (Probit)

۵. مدل های خطی سلسله مراتبی (HLM)

۶. مدل های معادلات ساختاری (LISREL)

ت - مثال هایی از مطالعات کمی در علوم غذا و تغذیه

ث - کاربرد فراتحلیل در علوم غذا و تغذیه

منابع درس: (Latest edition)

1. Enders ,W. Applied Econometric Time Series. John Wiley & Sons ,Inc.
2. Gujarati ,D.N. Basic Econometrics. New York ,Mc Graw Hill.
3. Hair ,V. F. ,Anderson ,R. E. ,et. al Multivariate Data Analysis with Readings ,London: Prentice Hall.
4. Lulkepohi ,H. and M. Kratzig. 2004. Applied Time Series Econometrics ,Cambridge University Press.
5. Rosenthal ,R. & DiMatteo ,M. R. (2001) Meta - Analysis: Recent Developments in Quantitative Methods for Literature Reviews ,Annual Review of psychology ,Vol. 52 ,pp. 59 - 82.
6. Wooldrige ,M. 2003. Introductory Econometrics: A Modern Approach. Mason ,OH: Thomson South - Western.

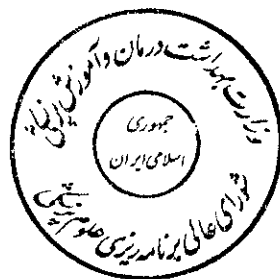
شیوه ارزیابی دانشجو:

امتحان (۱۰٪)

آزمون میان ترم (۲۰٪)

مقاله ترمی (۲۰٪)

آزمون پایان ترم (۲۰٪)

نام درس: تجارت بین المللی و جهانی شدن (International Trade and Globalization) کد درس: ۲۷

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: در پایان درس، دانشجویان باید درک جامعی و عمیقی از نظریه تجارت بین الملل و سیاست تجارت داشته باشند.

اهداف اختصاصی:

بطور مشخص، دانشجویان باید بتوانند:

۱. نظریه تجارت را در تحلیل الگوهای موجود تجارت بین الملل و عوامل تعیین کننده آنها بکار برند.
۲. یک سیاست تجاری تدوین نماید؛ و
۳. دلالت های اقتصادی تجارت بین الملل و سیاست تجارت را بر روی اقتصاد های مشخص و منفرد را تحلیل نمایند.

شرح درس: این درس به نظریه های تجارت بین الملل و همچنین تحلیل هم ترازوی جزئی یا تفکیک شده از ابزار های عمده سیاست تجارت، آثار و تبعات اقتصادی آنها و مسائل یا توجیه های لازم برای بکار گیری آنها می پردازد. توجه ویژه این درس به سیاستهای تجاری کشور های در حال توسعه و ارتباط آن با رشد اقتصادی این کشورها معطوف است. درس همچنین موافقت نامه های تجارت منطقه ای و چند جانبه را با عنایت خاص به سازمان تجارت جهانی (WTO) مورد توجه قرار می دهد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

الف - مقدمه ای بر تجارت بین الملل

۱. بررسی اجمالی درس، الزامات آن و روش ارزشیابی

۲. چرا کشورها تجارت می کنند؟

ب - نظریه تجارت نئوکلاسیک

۱. مدل دیوید ریکاردو از مزیت مقایسه ای و تجارت بین الملل

۲. هزینه فرصت آدام اسمیت - مزیت هزینه مطلق

۳. مدل تجارت هکشر - اوهلین

پ - نظریه جدید تجارت: کمبود های بازار و تجارت

۱. تجارت و رقابت ناقص

۲. تولید انحصاری (Oligopoly) و دامپینگ متقابل

۳. رقابت انحصاری

ت - سیاست تجارت بین الملل

۱. پیوند بازارهای داخلی (ملی) از طریق تجارت

۲. سیاست تجاری، رفاه اجتماعی، و رشد اقتصادی

ث - ابزار های سیاست تجارت و آثار اقتصادی ابزار های گوناگون مربوط به سیاست

۱. دارای تعرفه خاص؛ به نسبت قیمت، ترکیبی، اسمی یا اثر بخش؛ اثرات رفاه (محافظ، مصرف، توزیع مجدد و حضور مجدد)؛ اصطلاحات تجارت
 ۲. اثرات سهام - رفاه و سهام نرخ تعرفه (TRQs)
 ۳. توافقات بازاری منظم - موانع صادرات داوطلبانه (VERS)، سهام صادرات، اثرات تفننی تجارت
 ۴. سایر موانع - سوبسید های غیر تعرفه ای، ضرورت های کنترل داخلی، سیاست های تمهید دولت، مقررات اجتماعی / فرهنگی، سلامت فنی، استاندارد های محیط زیستی و ایمنی
 ۵. عوارض گمرکی ضد دامپینگ و خنثی کننده (Countervailing)
- ج - سیاست تجارت در کشور های در حال توسعه

۱. سیاست های تجارت کشاورزی در کشور های توسعه یافته (ایالات متحده امریکا و اتحادیه اروپا): دلالت هایی برای کشور های در حال توسعه.
 ۲. مباحثی در خصوص تجارت آزاد و حمایت گرایی تجاری
 ۳. اقتصاد سیاسی حمایت گرایی تجاری
- چ - هماهنگی بین المللی سیاست های تجارت، سازمان تجارت جهانی (WTO)
۱. اهداف و سازماندهی سازمان تجارت جهانی (WTO)
 ۲. سازمان تجارت جهانی (WTO) و قوانین سیاست تجارت بین الملل
 ۳. توافق نامه نشست (میزگرد) اروگوئه در کشاورزی
 ۴. نشست دوحه

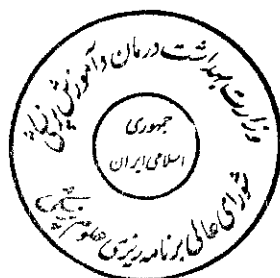
منابع درس: (Latest edition)

1. Brander James A. Government Policy Toward Business. John Wiley and Sons Canada Ltd. , Toronto, Ontario.
2. Brown, Wilson B. and Jan S. Hogendorn. International Economics in the Age of Globalization. Broadview Press, Peterborough, Ontario.
3. Burfisher, Mary, Sherman Robinson, and Karen Thierfelder. Regionalism: Old and New, Theory and Practice." In G. Anania, M.E. Bohman, C.A. Carter and A.F. McCalla, eds. , Agricultural Policy Reform and the WTO: Where Are We Heading? Edward Elgar, Cheltenham, UK & Northampton, Maryland, U.S.A. Also available as MTID Discussion Paper No. 65, Markets, Trade and Institutions Division, International Food Policy Research Institute, February 2004.
4. Carbaugh, Robert J.. International Economics, South - Western College Publishing, Cincinnati, Ohio.
5. Choi, E.K. and J. Harrigan. Handbook of International Trade. Blackwell Publishing Ltd.
6. Freeman, R.B. (2003) "Trade War: The Exaggerated Impact of Trade in Economic Debate" NBER Working Paper No. 10000.
7. Freenstra, Robert C. Advanced International Trade: Theory and Evidence. Princeton University Press.

8. Frieden Jeffrey A. and David A. Lake eds. International Political Economy: Perspective on Global Power. Bedford/St. Martin's .New York .New York.
9. Gilpin Robert. Global Political Economy: Understanding the International Economic Order. Princeton University Press .Princeton .New Jersey.
10. Kreinin Mordechai E. International Economics: A Policy Approach. Dryden Press .Fort Worth .Texas.
11. _____ and Maruice Obstfield ,(2003). International Economics: Theory and Policy . Sixth Edition. Addison - Wesley and Pearson Education.
12. Rodrik .D. ,(2002). "Feasible Globalisations."
<http://ksghome.harvard.edu/~drodrik.academic.ksg/Feasglob.pdf>
13. _____ ,(2001). "The Global Governance of Trade As If Development Really Mattered" <http://ksghome.harvard.edu/~drodrik.academic.ksg/UNDPtrade.PDF>
14. Schiff M. and Winters L. Alan. Regional Integration and Development. Oxford University Press.
15. _____ ,(2004). "Trade Liberalisation and Economic Performance: An Overview." The Economic Journal .Vol. 114 (February) .F4 - F21.
16. _____ ,(2004). "Trade Liberalization and Poverty: The Evidence So Far." Journal of Economic Literature .Vol. XLII (March) .72 - 115.
17. World Bank ,(2004). Global Economic Prospects: Trade Regionalism and Development. World Bank .Washington.
18. World Trade Organization.. "World Trade Report"
http://www.wto.org/english/news_e/pres03_e/pr348_e.htm
19. Worthington R. (2000) Rethinking Globalization: Production Politics and Action .New York: Peter Lang.
20. Yarbrough B. and R. Yarbrough. The World Economy: Trade and Finance. Thomson Learning/Smith - Western.

شیوه ارزیابی دانشجوی :

- آزمون میان ترم (۳۰٪)
- مقاله ترم (۳۵٪)
- آزمون پایان ترم (۳۵٪)

نام درس: برنامه ریزی و مدیریت برنامه های غذا و تغذیه
(Food and Nutrition Program Planning and Management)

پیش نیاز یا همزمان : ارزیابی وضعیت تغذیه جامعه (کد درس ۱۵)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس :

در پایان این درس، دانشجویان باید بتوانند مهارت‌های برنامه ریزی، مدیریت و ارزشیابی برنامه های غذا و تغذیه را ارائه دهند.

بطور مشخص، دانشجویان باید بتوانند:

- ابتکارات و ملاحظات بین المللی و ملی که می توانند بر طرحها و برنامه های غذا و تغذیه تاثیر بگذارند را بحث کند.
- رویکردهای متفاوت برنامه ریزی غذا و تغذیه برای بهبود وضعیت تغذیه را بحث کنند.
- گامها و اصول دخیل در چرخه برنامه ریزی و مدیریت برنامه را شرح دهند.
- یک برنامه غذا و تغذیه را تدوین نمایند.

شرح درس: اصول، استراتژی ها/ رویکردها و نظریه های در برنامه ریزی، مدیریت و ارزشیابی، به منظور کاربرد آنها برای برنامه های غذا و تغذیه در سطح خرد و کلان موضوع این درس است.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

نظری: مقدمه

۱) ابتکارات ملی و بین المللی مرتبط با غذا و تغذیه *برنامه عمل ملی اقدام برای تغذیه

۲) نقش تغذیه در توسعه ملی

۳) تعاریف اصلاحات

اصول و رویکردهای برنامه ریزی و مدیریت برنامه های غذا و تغذیه

۱) رویکرد از بالا به پایین

۲) رویکرد از پایین به بالا

مراحل برنامه ریزی و مدیریت برنامه های غذا و تغذیه

۱. تحلیل و وضعیت

الف - شناسایی و تعریف مشکل

ب - تحلیل علل مشکل: مدل سببی

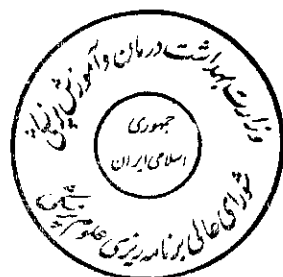
۲. تعیین هدف ها

۳. انتخاب استراتژیها و مداخله های تغذیه ای

الف - استراتژی های غذا و تغذیه

ب - مداخله های غذا و تغذیه

پ - معیارهای انتخاب

۴. اجرا

۵. پایش و ارزشیابی

الف - روشها: ارزشیابی فرایند، جریان کار (formative)، نتایج کار نهایی (Summative)

ب - پایش تغذیه ای

پ - مسائل برنامه ریزی و مدیریت برنامه های غذا و تغذیه

عملی: سنجش و وضعیت غذا و تغذیه یک جامعه

۱. فعالیت های مقدماتی

الف - هماهنگی و هدایت جلسه با کارکنان محلی و کارکنان فعال در زمینه توسعه یا تغذیه

ب - مشاهده جوامع (اجتماعات) مشخص شده

۲. تهیه چارچوب نظری برای ارزیابی

۳. تعیین داده هایی که باید گردآوری شوند.

۴. تهیه و طراحی پرسشنامه

۵. گردآوری و تحلیل داده ها

۶. تهیه مدل سببی

خروجی (ستاده): گزارش وضعیت غذا و تغذیه جامعه

- تدوین برنامه های عمل تغذیه جامعه

با استفاده از گزارش وضعیت تغذیه جامعه، یک برنامه عملی تغذیه با لحاظ مولفه های زیر تدوین می شود.

۱. تعیین هدف ها

۲. تعیین مداخله های تغذیه ای

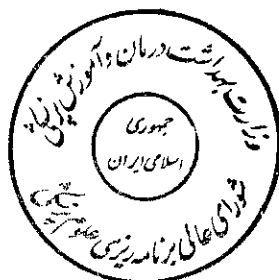
۳. طرحواره هایی برای استراتژیهای اجرا

۴. طرح برای پایش و ارزشیابی

ستاده: برنامه عمل (کنش) تغذیه جامعه (این برنامه به مثابه قسمتی از بخش عملی درس، اجرا، پایش و ارزشیابی می شود).

منابع درس: (Latest Edition)

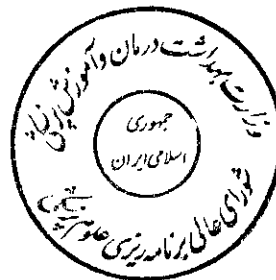
1. Allen L.H. and S.R. Gillspie. 2001. What Works? A review of Efficacy and Effectiveness of Nutrition Interventions. SCN Policy No. 20 ,ACC/SCN Geneva and ADB Nutrition and Development Series NO. 5. Manila: Asian Development Bank.
2. Gillespie .S. and Haddad .L.J. 2003. The Double Burden of Malnutrition in Asia: Causes , Consequences and Solutions. New Delhi: Sage Publications.
3. Gillespie .S. and Mason.. Nutrition Relevant Actions. Some Experiences from the Eighties and Lessons for the Nineties. ACC/SCN State - of - the - Art Series Nutrition Policy Discussion Paper No. 10.
4. Ismail .S. Immink .M. and G. Nantel. Improving Nutrition Programmes. An Assessment Tool for action. Rome: FAO - UN.

5. Jennings J. ,Gillespie S. R. ,Mason J.B. ,Lofti M and Scialfa. Managing Successful Nutrition Programs. ACC/SCN State of the Art Nutrition Policy Discussion Paper No. 8. Geneva: ACC/SCN.
6. Levinson J. ,Rogers B.L. ,Jicks K.M. ,Troy L and Young. Monitoring and Evaluation: A

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمونها (۵۰٪)
- تمرین ها (۳۰٪)
- مطالعه موردی: تحلیل وضعیت غذا و تغذیه و برنامه عمل (۲۰٪)

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

در پایان این درس، دانشجویان باید قادر به استفاده از تحلیل خطر (Risk) در توسعه استانداردهای ایمنی غذا باشند.

اهداف اختصاصی: بطور مشخص، دانشجویان باید بتوانند:

۱. چارچوب تحلیل خطر ایمنی غذا را توصیف نمایند.
۲. روش شناسی سنجش خطر را شرح دهند.
۳. گزینه های مدیریت خطر را طراحی کنند و
۴. تصمیمات مربوط به مدیریت خطر را انتقال دهند.

شرح درس: کاربرد چارچوب تحلیل خطر در مسائل مربوط به ایمنی غذا، کانون بحث درس است. فهم رابطه بین کاهش خطراتی که ممکن است با یک غذا مرتبط باشد و کاهش میزان خطر، که سلامتی مصرف کنندگان را تحت تاثیر قرار می دهد، اهمیت خاصی در مدیریت خطرها با استفاده از استاندارد های ایمنی غذا مناسب دارد. دانش در مورد مهمترین روشهای جهانی در ایمنی غذا می تواند بینش های لازم را در خصوص اهمیت و ضرورت منابع لازم برای سیاست های ایمنی غذایی قابل اجرا در ایران و دیگر کشورها بدهد.

رئوس مطالب (۶۸ ساعت عملی)

الف - چارچوب تحلیل خطر ایمنی غذایی

۱. خطر در برابر Hazard
۲. اصول مدیریت خطر
۳. ضرورت برقراری ارتباط در مورد خطر

- ارزیابی خطر

۱. شناسایی خطر
۲. تعریف مشخصات خطر
۳. ارزیابی مواجهه (Exposure)
۴. طبقه بندی خطر

ب - مدیریت خطر

۱. ارزشیابی خطر

الف - شناسایی مسائل ایمنی غذا

ب - رتبه بندی خطر به منظور ارزیابی خطر و الویت بندی مدیریت خطر

پ - برقراری سیاست ارزیابی خطر

۲. گزینه های مدیریت خطر

الف - شناسایی گزینه های موجود مدیریت خطر

ب - بسط و توسعه استانداردها، رهنمودها و سیاستهای ایمنی غذا

پ - انتخاب گزینه های ارجح مدیریت خطر با استفاده از روشهای کمی

۳. اجرای تصمیم های مربوط به مدیریت خطر: پایش و ارزشیابی

الف - ارزیابی اثر بخشی شاخص های کارایی

ب - ارزشیابی تصمیم های مربوط به مدیریت خطر

پ - برقراری ارتباط در مورد خطر

۱. مشاوره با متولیان

۲. ارتباطا تعاملی

ت - کاربرد: روشهای موجود سازمان های بین المللی درباره مدیریت خطر

کمیته کارشناسی مشترک FAO/WTO در مورد افزودنی های غذایی

۱. کمیته کارشناسی مشترک FAO/WTO در مورد پسمانده های سموم دفع آفات

۲. کمیسیون Codex Alimentarius

۳. کمیته Codex بهداشت مواد غذایی

۴. کمیته Codex برچسب مواد غذایی

۵. کمیته Codex نظام بازرسی و صدورگواهی واردات و صادرات مواد غذایی

۶. کمیته Codex غذا و تغذیه برای کاربردهای غذایی ویژه

۷. کمیته Codex بهداشت گوشت

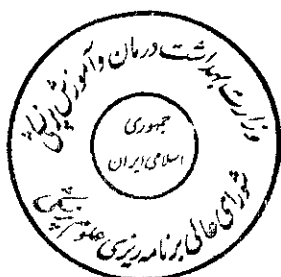
ث - کاربرد: ارائه تحلیل موردی (بصورت BSE در انگلستان)

منابع درس: (Latest edition)

1. UNEP. No date. International Technical Guidelines for Safety in Biotechnology] HYPERLINK "<http://biosafety.ine.be/Biodiv/UNEPGuid/Contents.html>".
2. Fiksel J. and Vncent T. Covello. 1986. Biotechnology Risk Assessment: Issues and Methods for Environmental Introductions ,Pergamon Press ,New York ,USA.
3. Hennessy ,David A. J. Roosen ,and H.H. Jensen. 2002. Systemic Failure in the Provision of Safe Food. Working Paper 02 _ WP 299. Center for Agricultural and Rural Development ,Iowa State University. Ames ,Iowa ,USA.
4. Jensen ,H.H. ,L.J. Unnevehr ,and Miguel I. Gomez. 1998. The Costs of Improving Food Safety in the Meat Sector. Working Paper 98 _ WP 189. Center for Agricultural and Rural Development ,Iowa State University. Ames ,Iowa ,USA
5. Unnevehr ,Laurian J. and H. H. Jensen. 1998. The Economic Implications of Using HACCP as a Food Safety Regulatory Standard. Food Policy (forthcoming)
6. Unnevehr ,Laurian J. and H. H. Jensen. 1996.HACCP as a Regulatory Innovation to Improve Food Safety in the Meat Industry. Working Paper 96 _ WP 152. Center for Agricultural and Rural Development ,Iowa State University. Ames ,Iowa ,USA.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون میان ترم (۳۰٪)
- آزمون پایان ترم (۳۰٪)
- تحلیل موردی (۴۰٪)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: در پایان این درس، دانشجویان باید بتوانند ابزارهای مربوط به اقتصاد و سیاست کشاورزی را به وضعیت غذا و تغذیه [جامعه] پیوند بزنند.

اهداف اختصاصی: بطور مشخص، دانشجویان باید بتوانند:

۱. نقش اقتصاد و سیاست کشاورزی را در حل پیچیدگیهای توسعه کشاورزی مورد بحث قرار دهند.
۲. اقتصاد کشاورزی را بعنوان یک رشته درسی، یک علم و یک حرفه شرح دهند.
۳. ابعاد مختلف توسعه کشاورزی و روابط بین آنها را تبیین نمایند.
۴. چالش ها و یا مسائل عمده توسعه کشاورزی را شناسایی و تبیین نمایند.
۵. با استفاده از ابزارها و نظریه های اقتصادی، ابزارهای ویژه سیاست کشاورزی برای نیل به اهداف امنیت غذا و تغذیه را تحلیل نمایند.

شرح درس:

مرور کلی حوزه های متعدد اقتصاد کشاورزی؛ نظریه های اقتصادی و کاربرد آنها در مسائل کشاورزی، غذا و تغذیه؛ تحلیل اقتصادی ابعاد مختلف سیاست ها و برنامه های کشاورزی.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

الف - مقدمه ای بر اقتصاد کشاورزی

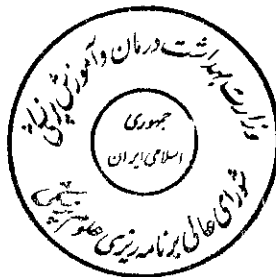
۱. اهمیت اقتصاد کشاورزی
۲. پهنه اقتصاد کشاورزی
۳. روابط بین اقتصاد کشاورزی و سایر رشته ها

ب - ابعاد اقتصاد کشاورزی

۱. نظام تولید کشاورزی و مدیریت مزرعه
۲. تجارت و قیمت کالا های کشاورزی
۳. ابعاد مالی کشاورزی
۴. تعاونیهای کشاورزی
۵. مدیریت منابع طبیعی
۶. سیاست و توسعه کشاورزی
۷. مصرف، تغذیه و رفاه خانوار

پ - چالشهای توسعه بخش کشاورزی

۱. ویژگی ها و مسائل کشاورزی
۲. مداخله حکومت (دولت) در امور کشاورزی

ت - تحلیل سیاست ها و برنامه ها در ارتباط با غذا و تغذیه (در سطح ملی و بین المللی)

۱. سیاستهای اقتصاد کلان موثر بر کشاورزی

۲. سیاستهای نظام تولید

۳. سیاستهای بازاریابی، قیمت گذاری و تجارت

۴. سیاستهای مربوط به منابع و محیط زیست

۵. سیاستهای رفاه و تامین اجتماعی

ث - برنامه ریزی توسعه کشاورزی

۱. عوامل تسریع کننده یا باز دارنده رشد در بخش کشاورزی

۲. مشخصات یک طرح خوب

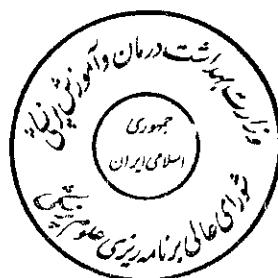
۳. شکست ها و ملاحظات در انتخاب طرحهای اقتصادی

منابع درس: (Latest edition)

1. Knutson ,Penn and Boehm. Agricultural Food Policy. Prentice - Hall Inc.
2. Knutson ,R.D. J.B. Penn and B.L. Flinchbaugh.. Agricultural and Food Policy. Pearson Prentice Hall.
3. Schmitz ,A.H and K. Baylis. Agricultural Policy ,Agribusiness and Development Seeking Behavior. Toronto: University of Toronto Press.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون میان ترم (۳۰٪)
- مقاله / مقاله ترم / مطالعه موردی (۴۰٪)
- آزمون نهایی (۳۰٪)

نام درس: تاریخ تفکر در حوزه غذا و تغذیه (History of Food and Nutrition Thoughts) کد درس: ۳۱

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

۱. تاریخ تفکرات غذا و جرایانات اصلی روابط انسان - غذا را بحث کنند.
۲. رویدادهای مهم در سیر تحول تفکرات غذا و تغذیه و پیامدهای کلی آنها را بر پژوهش، آموزش و مواجهه با مسائل جهانی بحث نماید.
۳. مجاری تاریخی سوء تغذیه، امنیت غذایی، گرسنگی و فقر را ترسیم نماید.
۴. چالش ها و مسائل جاری در مواجهه با امنیت غذا و تغذیه را تحلیل نماید.

شرح درس:

رویدادهای مهم سیر تحول تاریخی تفکرات حوزه غذا و تغذیه و پیامدهای کلی آنها را بر پژوهش، آموزش و شیوه های مواجهه با مسائل غذا و تغذیه موضوع محوری این درس است.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

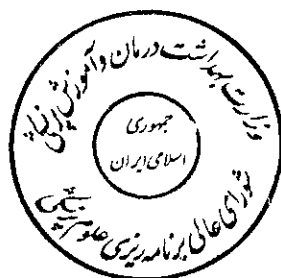
الف - مراحل تاریخی تفکرات حوزه غذا

۱. منشاء پختن، یک عمل اجتماعی که فرهنگ ساز است.
۲. آداب خوردن، که جادو و معنا را به بطن روابط مردم برد.
۳. آغاز گله داری
۴. ابداع کشاورزی
۵. بروز نا برابری که منجر به توسعه غذاهای ویژه سنتی شد.
۶. تجارت طویل الدامنه غذا که عملا منجر به شکستن موانع فرهنگی شد.
۷. مبادلات اکولوژیک، که انقلابی در توزیع جهانی گیاهان و حیوانات اهلی ایجاد کرد.
۸. صنعتی شدن و جهانی شدن غذا های تولیدی در سطح وسیع (Mass - produced) «تنهایی خاص مصرف کنندگان غذاهای آماده و سریع» و اثرات «جامعه زدایی» پخت غذاها با مایکرو ویو و اثرات سایبروشهای مدرن فراوری غذا.

ب - روند تغییرات روابط انسان - غذا در طول زمان.

۱. رابطه بین غذا و تمدن
 ۲. افزایش کنترل روی غذا (علمی، تکنولوژیک و تغییراتی مانند دست کاریهای ژنتیکی..)
 ۳. غذا به مثابه یک ابزار تداوم حیات (بدون معانی اجتماعی، مذهبی یا فرهنگی).
- پ - تغییر رویکرد نسبت به مشکل سوءتغذیه

۱. بعنوان مشکل سلامتی
۲. بعنوان مسئله رفاه
۳. یک مسئله حقوق بشر

۴. یک مسئله مرتبط با اهداف توسعه هزاره سوم (MDE)

ت - راهها / رویکردهای مداخله های غذا و تغذیه

۱. تحول از رویکرد بالینی به رویکرد تلفیقی

۲. از سلول تا جامعه

ث - اصلاحات در حوزه سلامت، غذا و تغذیه

- غذا و دوره های زندگی

- رژیم غذایی، سلامتی و بهزیستی

- تحمیل ارزشهای غذایی و پایداری هژمونی (تفوق) غذایی

- گیاهخواری (Vegetarianism)

- تغذیه و اقتصاد خانواده

- روزه داری و رژیم غذایی

- تغییر تصور ذهنی زنان از بدن خود

- غذا، تغذیه شیوه زندگی مدرن

ج - اثر سیر تحول تاریخ تفکرات غذا و تغذیه بر پژوهش، آموزش و تجارت غذا و شیوه های برخورد با مسائل غذا و تغذیه در سطح جهانی و در ایران

منابع درس: (Latest edition)

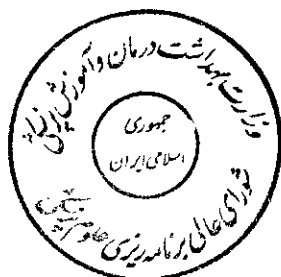
1. Keusch .GT. The history of nutrition: Malnutrition .infection .and immunity. J Nutr 2003 .133: 336s - 340s.
2. Kennedy .E. The New Faces of Food Insecurity and Hunger; Nutrition Today ,37 (4): 154 July/August 2002
3. Newman .L. F. Hunger in Society .Food Shortage .Poverty and Deprivation..
4. Sandstead .H.H. and Leveille GA. Introduction to a History of Nutrition Symposium Concerning the Interdepartmental Committee for National Defense. J Nutr ,volume 135 .Issue 5 , 1256. May 1 .2005.
5. Maguelonne Toussaint - Samat .History of Food. ISBN 0631194975

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (۴۰٪)

مشارکت کلاسی (۲۰٪)

مقاله ترم انفرادی دانشجویان در یکی از زمینه های زیر (۴۰٪)

نام درس: اقتصاد سیاسی غذا و تغذیه (Political Economy of Food and Nutrition) کد درس: ۳۲

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

۱. اقتصاد سیاسی را بطور کلی و در بستر جامعه ایران بحث کند.
۲. نفوذ یا تاثیر اقتصاد سیاسی را روی امنیت غذا و تغذیه ارزیابی کند.
۳. سیاستهای قیمت گذاری مواد غذایی و یارانه‌ها و اثر آنها روی امنیت غذا و تغذیه را تحلیل نماید.
۴. ابعاد و پیامدهای ایدئولوژیکی - سیاسی، سیاستهای غذا و تغذیه را ورای ادعاهای رسمی و حکومتی تبیین نماید.

شرح درس:

بررسی و مطالعه ابعاد سیاسی، اقتصادی، فلسفی، اجتماعی - فرهنگی و قانونی ساختار و عملکرد نظام غذا و تغذیه در ایران و ارزیابی آن در بستر جهانی، در گذشته و حال و روند آینده آن موضوع اصلی این درس است.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

الف - مقدمه

ب - آثار دخالت‌های سیاسی در اقتصاد چیست و چگونه است.

پ - مبانی اقتصاد سیاسی ایران

ت - اقتصاد سیاسی و چالش‌های آن در توسعه جامعه ایران

ث - سیاست و اقتصاد سیاستهای غذا و تغذیه (با تاکید ویژه بر ایران)

ج - عوامل سیاسی و اقتصادی موثر بر امنیت غذا و تغذیه

چ - سیاست قیمت گذاری غذا و یارانه‌های مواد غذایی

۳. نقش در آمد و قیمت‌ها در تعیین وضعیت تغذیه ای

۴. رویکردهای سیاستی در مورد درآمدها و قیمت‌ها به مثابه مکانیزمی برای تاثیر بر مصرف غذا

۵. مصرف غذا و آثار تغذیه ای یارانه‌های غذایی مصرف کننده محور.

۶. یارانه‌های غذایی: هزینه‌ها و مزایا

ح - قدرت، دولت و اقتصاد سیاسی معاصر

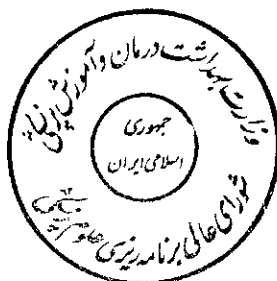
۱. حساسیت و اهمیت ایدئولوژیکی - سیاسی مسائل غذا و تغذیه در سطوح متفاوت: محلی، ملی و بین المللی

۲. اقامه دعوی روی غذا و تغذیه به مثابه یک طرح کنش سیاسی - اقتصادی

۳. اقتصاد سیاسی غذا و تغذیه در ایران: مجاری تاریخی و اهمیت نظریه استبداد شرقی

۴. ایدئولوژی حاکم و توزیع فرصتها در بازار غذا و تغذیه

۵. گروهها ذی نفع در نظام غذا و تغذیه ایران.

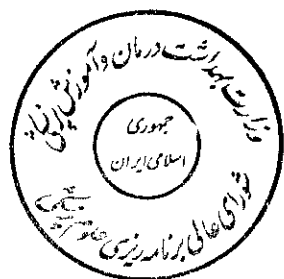

منابع درس: (Latest edition)

1. James Caporaso and David Levine .Theories of Political Economy (Cambridge University Press). ISBN 0521425786
2. David Levine Wealth and Freedom: An Introduction to Political Economy (Cambridge University Press)
3. Douglass North .Institutions Institutional Change and Economic Performance (Cambridge University Press). ISBN: 0521397340
4. Guter ,Tamar(2002) The Political Economy of Food Subsidy Reform: The Case of Egypt ,Food Policy ,Vol. 27 Issues 5 - 6 ,pp. 455 - 77.
5. S. R. Osmani .ed. Nutrition and Poverty. New York ,NY: Clarendon Press
6. Timmer .C. P. ,W.P. Falcon and S. R. Pearson.. Food Policy Analysis Baltimore ,Maryland: Johns Hopkins University
7. Pinstrup – Andersen ,Per .ed. Food Subsidies in Developing Countries: Costs ,Benefits and Policy Options. Baltimore Maryland: Johns Hopkins University Press
8. Pinstrup — Andersen ,Per .ed. The Political Economy of Food and Nutrition ,Baltimore Maryland: Johns Hopkins University Press
9. Von Braun J. and E. Kennedy. Agricultural Commercialization ,Economic Development and Nutrition. Baltimore Johns Hopkins University Press
10. Wilkerson Jhon D. (2003) The Political Economy of Health in the United States ,Annual Review of Political Sciences ,Vol. 6 ,pp. 327 - 343.
11. Haddad L. J. Hoddinott and H. Alderman. Intrahousehold Resource Allocation in Developing Countries: Models and Policy ,Baltimore ,Maryland: John Hopkins University Press

شیوه ارزیابی دانشجو:

(%۲۰)	مشارکت کلاسی
(% ۲۰)	آزمون میان ترم Take home
(%۲۰)	پروژه مکتوب و کوتاه
(%۳۰)	آزمون پایان ترم

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در پایان این درس دانشجویان قادر خواهند بود تا نظام مدیریت غذا را تحلیل کنند. این درس همچنین ابزارهای پایه برای تحلیل را معرفی کرده و مسائل استراتژیک موثر بر قابلیت پذیری و کارآیی نظام غذا را مورد بحث قرار می دهد.

اهداف اختصاصی:

دانشجو بطور مشخص قادر خواهد بود:

۱ - مشخصات نظام غذایی agribusiness را بحث کند.

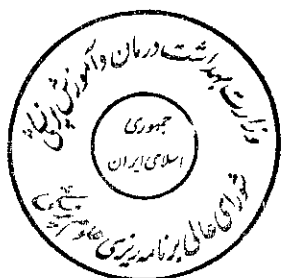
۲ - مفاهیم benchmarking industry cluster و تحلیل زنجیره supply را بکار برد.

۳ - مسائل استراتژیک مرتبط با مدیریت تامین غذا را شرح دهد.

شرح درس: در این درس نظام agribusiness غذا از تامین مواد اولیه تا تولید در مزرعه، پس از برداشت، فراوری و توزیع (بازاریابی) تا تقاضا در سطح محلی، ملی و بین المللی و همچنین مفهوم تحلیل خوشه ای صنعت، رقابت جهانی قیمت و Benchmarking معرفی می شود. این درس به تولید، بسته بندی، کیفیت و ایمنی محصولات مواد غذایی نیز می پردازد. مبانی اساسی تحلیل نظام غذایی تلفیق یافته agribusiness.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری)

- نظام مواد غذایی agribusiness
- زیر نظام تامین مواد اولیه
- زیر نظام تولید و پس از برداشت
- زیر نظام فراوری/انبار داری
- زیر نظام توزیع (بازار یابی)
- زیر نظام تقاضا
- زیر نظام تلفیقی
- تحلیل خوشه ای صنعت
- تحلیل رقابتی:
- نیروهای ۵ گانه Porter (عناصر ساختار صنعت)
- راهبرهای رقابتی
- الف. نظام غذایی agribusiness
- زیرسیستم تامین مواد
- زیرسیستم تولید/پس از برداشت
- زیرسیستم فراوری/انبار
- زیرسیستم توزیع

- زیرسیستم تقاضا
- سیستم تلفیق یافته
- ب. تحلیل cluster صنعتی
- محیط سیاسی و فیزیکی که در آن مراکز غذایی agribusiness فعالیت می کنند.
- اجزا و ارتباطات صنعت محوری (Core)
- مفهوم صنعت محوری (Core)
- صنایع پشتیبان یا مرتبط
- مبانی یا عوامل اقتصادی endowment
- تکلیف دانشجویان: تحلیل یک cluster صنعتی در ایران
- پ. تحلیل رقابتی: نیروهای پنجگانه Porter
- ت. استراتژی های رقابتی
- ث. زنجیره ارزشی، مزیت رقابتی، و benchmarking
- ج. مسائل تولید، فرآوری، بسته بندی و بازاریابی کالا
- چ. مسائل استراتژیک بیوتکنولوژی، و کیفیت و ایمنی غذا

منابع درس: (Latest edition)

1. Aaker ,David. Strategic Market Management ,John Wiley and Sons. New York.
2. Atkins ,Peter and Ian Bowler. Food in Society: Economy ,Culture and Geography. Arnold , London.
3. Cerexhe ,Peter and John Ashton.Risky Foods ,Safer Choices. UNSW Press. Sydney.
4. Christopher ,Martin. Logistics and Supply Chain Management. ,Financial Times - Prentice Hall. London.
5. Fulton ,M. ,(2003). The Economics of Co - operatives. University of Saskatchewan.
6. Fulton ,M. and K. Sanderson ,(2002). Co - operatives and Farmers in the New Agriculture. Center for the Study of Co - operatives. University of Saskatchewan.
7. Webster ,T. Managerial Economics: Theory and Practice. Academic Press.

شیوه ارزیابی دانشجو:

- امتحان میان ترم (۲۰٪)
- پروژه مکتوب و کوتاه (۲۵٪)
- پایان ترم (۳۵٪)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع درس: نظری

اهداف کلی درس: در پایان این درس دانشجو باید قادر باشد رویکردهای ارتباطی و حمایتی را به منظور تأثیرگذاری بر فرایند سیاستگذاری به کار بندد.

اهداف اختصاصی درس: دانشجو باید:

۱. مفاهیم، مبانی و تکنیکهای ارتباطی و حمایتی را توضیح دهد.
۲. درباره مدیریت بحران از طریق مذاکره و میانجی گری بحث کند.
۳. برنامه های ارتباطی و حمایتی را برای سیاستگذاری غذا و تغذیه تدوین نماید.

شرح درس: نظریه ها و رویکردهای بنیادین ارتباطات و انگیزش، حل مناقشه، میانجی گری و فرایند مذاکره

رئوس مطالب: ۳۴ ساعت نظری

الف) کسب و پخش آگاهی و دانش

ب) نظریه ارتباطی و تغییر رفتار

پ) نظریه بنیادین ارتباطات و انگیزش

۱. نحوه عمل ارتباطات

۲. تشخیص نیازهای بشری

۳. تحلیل مخاطب

ت) مسائل کلیدی در رویکردهای ارتباطی

۱. حمایتی

۲. lobbying

۳. راه اندازی جنبش

ث) تدوین یک رویکرد ارتباطی

ج) تسهیل کردن، حل مناقشه، میانجی گری و مذاکره

چ) طراحی جنبشهای ارتباطی و حمایتی

۱. طراحی جنبش ارتباطی

۲. جنبش حمایتی

۳. موفقیت و شکست جنبشهای ارتباطی: درسهای آموخته شده

ح) شبکه سازی موثر

خ) فن آوری نوین اطلاعاتی و ارتباطات و حمایتی در حوزه مسائل غذا و تغذیه

منابع درس: (Latest edition)

1. Lunsford and Ruskiewicz. Everything's an Argument. Bedford/St. Martin's
2. Clappitt .P.G.. Communicating for Managerial Effectiveness. Thousand Oaks ,Sage Publishing Company.
3. Siebold .D.R. 2005. Communication 252 Personal Skills Workbook.
4. Glanz .L. and Rimer (eds). Behavior and Health Education: Theory ,Research and Practice.. San Francisco: Jossey - Baos)
5. Kroeger .L. The Idiot's Guide to Successful Business Presentations.

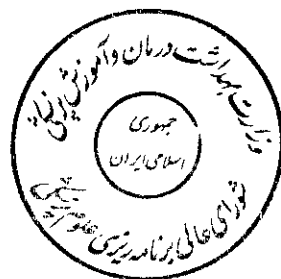
شیوه ارزیابی دانشجو :

۳۰٪	- امتحانات
۲۰٪	- مقاله انفرادی
۲۰٪	- مقاله گروهی
۱۰٪	- مشارکت کلاسی

فصل چهارم

ارزشیابی برنامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) رشته سیاست های غذا و تغذیه

۱- هدف از ارزشیابی برنامه:

پی بردن به نقاط ضعف و قوت برنامه و برآن اساس، اصلاح و بهبود برنامه

۲- نحوه ارزشیابی برنامه:

ارزشیابی فرایندی است که طی آن بصورتی سیستماتیک و عینی میزان مناسب بودن، اثر بخشی و نتایج فعالیت ها بر اساس اهداف برنامه تعیین می شود (FAO, 1991). در این برنامه ارزشیابی برنامه در پایان هر ترم و در پایان دوره انجام می شود.

ارزشیابی درون بوسیله کمیته های ویژه در دانشگاه، و ارزشیابی برون بوسیله گروه های بین المللی مدعو. این کار با چندین روش انجام می شود: مصاحبه با دانش آموختگان (گذشته و کنونی)، مصاحبه با اعضاء هیئت علمی، و ارزشیابی محتوا و چگونگی اجراء برنامه براساس نظر همکاران

در پایان دوره، منابع بکاررفته، اعضاء هیأت علمی و دانشجویان نیز مورد ارزشیابی قرار می گیرند. برای مثال، تعداد متقاضیانی که پذیرفته شده و ثبت نام نموده اند و تعداد دانشجویانی که فارغ التحصیل شده مورد بررسی قرار می گیرد و نسبت منابع - کارکنان، مواد و تجهیزات - به عملکرد و مدیریت برنامه تحصیلات تکمیلی مورد ارزشیابی قرار می گیرد.

در پایان هر ترم یا نیمسال تحصیلی، ارزشیابی دوطرفه ای صورت می گیرد که عبارت است از:

۱. اعضاء هیأت علمی عملکرد هر دانشجو را مورد ارزشیابی قرار می دهند.

۲. دانشجویان عملکرد استادان خود را ارزشیابی می کنند.

استادان، دانشجویان را از حیث دانش و مهارتهای کسب شده توسط امتحانات (نظری و عملی)، آزمونها، تهیه مطالعات موردی، مقالات یا گزارشهای طول ترم و ارائه شفاهی مقاله در کلاس، مورد ارزشیابی قرار می دهند. روشهای ارزشیابی دیگری نیز برحسب مورد و ارتباط آن با موضوع واحد درسی، بصورتی که در توصیف هر واحد درسی مشخص شده است، ممکن است مورد استفاده قرار گیرد.

دانشجویان، استادان خود را از حیث مهارت در موضوع، صراحت ارائه مطالب، کیفیت ارتباط با دانشجویان، استفاده از زمان، و استفاده از رویه های مناسب ارزشیابی قرار می دهند. در ذیل، نمونه ای از پرسشنامه سنجش عملکرد استادان توسط دانشجویان ارائه شده است.

۳- مراحل اجرای ارزشیابی برنامه:

الف - تعیین وضعیت موجود و اهداف برنامه

ب - تهیه ابزار ارزشیابی

ج - بررسی نقاط قوت و ضعف

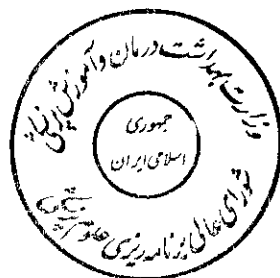
د - تعیین فرصتها

ه - تعیین تهدیدها

و - تحلیل نتایج و تصمیم گیری

۴- تواتر انجام ارزشیابی:

برنامه، حداکثر هر ۵ سال یکبار ارزشیابی خواهد شد.

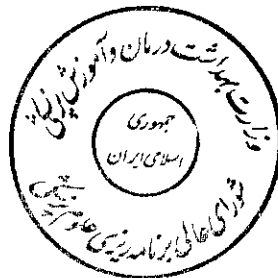

۵- شاخص های پیشنهادی برای ارزشیابی برنامه

ابزارهای ارزشیابی بقرار زیرند: نسبت پذیرش دانشجو، رضایت دانشجو، میزان کار و موفقیت دانشجو، درصد دانشجویانی که در موعد مقرر فارغ التحصیل می شوند، نسبت مردودی، توسعه کمی هیئت علمی، جایگزین شدن متخصصان خارجی با اعضاء هیئت علمی داخلی، ایجاد شبکه های همکاری، استخدام دانش آموختگان، ورود دانش آموختگان به دوره های دکترای تخصصی (PhD) و پذیرفته شدن دانش آموختگان در متن جامعه .

۶- معیارهای موفقیت برنامه در مورد هر شاخص:

معیارها باید تعیین شوند . بطور نظری، معیارهایی چون رضایت، نسبت قبولی، و نسبت اشتغال درحد ۱۰۰٪ تعیین می گردند. اما درعمل، انتظار می رود معیاری چون رضایت دانشجویان در آغاز برنامه در حد بالایی باشد، در حالی که نماگرهای مربوط به اثر نهایی برنامه، از قبیل نسبت اشتغال و یا پذیرفته شدن در دوره های بالاتر، هنگامی به حد بالا خواهد رسید که از اجرای برنامه مدتی گذشته باشد.

ضمائم

منشور حقوق بیمار در ایران

۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.

- ارائه خدمات سلامت باید:

- ۱-۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد.
- ۱-۲) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد.
- ۱-۳) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد.
- ۱-۴) بر اساس دانش روز باشد.
- ۱-۵) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد.
- ۱-۶) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد.
- ۱-۷) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد.
- ۱-۸) به همراه تامین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد.
- ۱-۹) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد.
- ۱-۱۰) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد.
- ۱-۱۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد.
- ۱-۱۲) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیر فوری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد.
- ۱-۱۳) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه‌ی خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد.
- ۱-۱۴) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می باشد برای حفظ آسایش وی راهکاری ارائه گردد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.

۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.

۲-۱) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:

۲-۲-۱) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش.

۲-۱-۲) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش.

۲-۱-۳) نام، مسئولیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر.

۲-۱-۴) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش‌آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار.

۲-۱-۵) نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان.

۲-۱-۶) کلیه‌ی اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.

۲-۱-۷) ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان.

۲-۲) نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد :

۲-۲-۱) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:

- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود).

- بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد.

۲-۲-۲) بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.

۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.

۳-۱) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:

۳-۱-۱) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط .

۳-۱-۲) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور.

۳-۱-۳) شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت.

۳-۱-۴) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد.

۳-۱-۵) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به‌عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه‌کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.

۳-۲) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:

۳-۲-۱) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع *مذکور در بند دوم باشد.

۳-۲-۲) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.

۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار (حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.

۴-۱) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنا کرده باشد.

۴-۲) در کلیه مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد.

۴-۳) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند میتوانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند.

۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می‌باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.

۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.

۵-۱) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید.

۵-۲) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند.

۵-۳) خسارت ناشی از خطای ارائه‌کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.

در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه حقوق بیمار- مذکور در این منشور- بر عهده تصمیم‌گیرنده قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصمیم‌گیرنده جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.

چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما میتواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه پزشکی* باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط های آموزشی فراهم سازد. لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقاً الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیط های بالینی و آزمایشگاهی باید متحدالشکل بوده و شامل مجموعه ویژگی های زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند (در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند)
- ۲- روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ۳- تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت های حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.
- ۵- دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
- ۶- شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شان حرف پزشکی نیست.
- ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.
- ۸- پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.
- ۹- کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
- ۱۰- روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند و زننده نا متعارف باشد.
- ۱۱- استفاده از نشانه های نامربوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می باشد
- ۱۲- استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشتر، دستبند، گردن بند و گوشواره (به جز حلقه ازدواج در محیط های آموزشی ممنوع می باشد).
- ۱۳- استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی بجز اتاق عمل ممنوع می باشد.

* منظور از گروه پزشکی، شاغلین در حرف پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری، مامایی، توانبخشی، بهداشت، تغذیه، پیراپزشکی، علوم پایه و فناوریهای نوین مرتبط با علوم پزشکی است.

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی کشور

- ۱- وابستگی به حرف پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت رفتار در محیط های آموزشی علوم علوم پزشکی از ضروریات است.
- ۲- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شانس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.
- ۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.
- ۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.
- ۵- ادوکلن و عطرها با بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط های آموزش پزشکی

- ۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، فراگیران و کارکنان الزامی است.
- ۲- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.
- ۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیط های آموزشی، ممنوع می باشد.
- ۴- جویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و در حضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.
- ۵- در زمان حضور در کلاس ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.
- ۶- هرگونه بحث و شوخی های عمومی مرتبط نظیر آسانسورها، کافی شاپ ها و رستوران ها ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین نامه

- ۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان های آموزشی و سایر محیط های آموزشی علوم وابسته پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.
- ۲- افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آئین نامه را رعایت نمایند ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.

مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی

حیوانات نقش بسیار مهمی در ارتقاء و گسترش تحقیقات علوم پزشکی داشته و مبانی اخلاقی و تعالیم ادیان الهی حکم می کند که به رعایت حقوق آنها پایبند باشیم. بر این اساس محققین باید در پژوهش هایی که بر روی حیوانات انجام می دهند، ملزم به رعایت اصول اخلاقی مربوطه باشند، به همین علت نیز بر اساس مصوبات کمیسیون نشریات، ذکر کد کمیته اخلاق در مقالات پژوهشی ارسالی به نشریات علمی الزامی می باشد. ذیلا به اصول و مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی اشاره می شود:

- ۱- فضا و ساختمان نگهداری دارای امکانات لازم برای سلامت حیوانات باشد.
- ۲- قبل از ورود حیوانات، بر اساس نوع و گونه، شرایط لازم برای نگهداری آنها فراهم باشد.
- ۳- قفس ها و دیوار کف و سایر بخش های ساختمانی قابل شستشو و قابل ضد عفونی کردن باشند.
- ۴- در فضای بسته شرایط لازم از نظر نور، اکسیژن، رطوبت و دما فراهم شود.
- ۵- در صورت نگهداری در فضای باز، حیوان باید دارای پناهگاه باشد.
- ۶- فضا و قفس با گونه حیوان متناسب باشد.
- ۷- قفس ها امکان استراحت حیوان را داشته باشند.
- ۸- در حمل و نقل حیوان، شرایط حرارت و برودت، نور و هوای تنفسی از محل خرید تا محل دائم حیوان فراهم باشد.
- ۹- وسیله نقلیه حمل حیوان، دارای شرایط مناسب بوده و مجوز لازم را داشته باشد.
- ۱۰- سلامت حیوان، توسط فرد تحویل گیرنده کنترل شود.
- ۱۱- قرنطینه حیوان تازه وارد شده، رعایت گردد.
- ۱۲- حیوانات در مجاورت حیوانات شکارچی خود قرار نگیرند.
- ۱۳- قفس ها در معرض دید فرد مراقب باشند.
- ۱۴- امکان فرار حیوان از قفس وجود نداشته باشد.
- ۱۵- صداهای اضافی که باعث آزار حیوان می شوند از محیط حذف شود.
- ۱۶- امکان آسیب و جراحت حیوان در اثر جابجایی وجود نداشته باشد.
- ۱۷- بستر و محل استراحت حیوان بصورت منظم تمیز گردد.
- ۱۸- فضای نگهداری باید به طور پیوسته شستشو و ضد عفونی شود.
- ۱۹- برای تمیز کردن محیط و سالم سازی وسایل کار از مواد ضد عفونی کننده استاندارد استفاده شود.
- ۲۰- غذا و آب مصرفی حیوان مناسب و بهداشتی باشد.

۲۱- تهویه و تخلیه فضولات به طور پیوسته انجام شود به نحوی که بوی آزار دهنده و امکان آلرژی زایی و انتقال بیماری به کارکنان، همچنین حیوانات آزمایشگاهی وجود نداشته باشد.

۲۲- فضای مناسب برای دفع اجساد و لاشه حیوانات وجود داشته باشد.

۲۳- فضای کافی، راحت و بهداشتی برای پرسنل اداری، تکنیسین ها و مراقبین وجود داشته باشد.

۲۴- در پژوهشها از حیوانات بیمار یا دارای شرایط ویژه مثل بارداری و شیردهی استفاده نشود.

۲۵- قبل از هرگونه اقدام پژوهشی، فرصت لازم برای سازگاری حیوان با محیط و افراد فراهم باشد.

۲۶- کارکنان باید آموزش کار با حیوانات را دیده باشند.

شرایط اجرای پژوهش های حیوانی

✓ گونه خاص حیوانی انتخاب شده برای آزمایش و تحقیق مناسب باشد.

✓ حداقل حیوان مورد نیاز برای صحت آماری و حقیقی پژوهشی مورد استفاده قرار گیرد.

✓ امکان استفاده از برنامه های جایگزینی بهینه به جای استفاده از حیوان وجود نداشته باشد.

✓ در مراحل مختلف تحقیق و در روش اتلاف حیوان پس از تحقیق حداقل آزار بکار گرفته شود.

✓ در کل مدت مطالعه کدهای کار با حیوانات رعایت شود.

✓ نتایج باید منجر به ارتقاء سطح سلامت جامعه گردد.